СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 7 БЕРЕЗНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 10 VOL. CXV FRIDAY, MARCH 7, 2008 No. 10

Коментуємо газову проблему: тиск є, а опір?

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – Вже майже місяць газова тема не полишає перших сторінок українських газет і „веб-сайтів" інтернетних видань, але вперто, як заворожена, не набуває ясности. Чи часом цей вузол хтось спеціяльно не зав'язав так туго, щоб єдиним виходом здавалося його розрубування? І жертвою має бути уряд Юлії Тимошенко, яка бачить всю цю проблему іншими очима, ніж Президент Віктор Ющенко?

На українського прем'єра лягає провина нібито за недотримання домовлень між В. Ющенком і Володимиром Путіним, проте що то були за домовлення – ніхто не знає. Тому множаться різні негарні здогади. Ось дуже негарний: потік грошей, які перетікають в кишені російських і українських оліґархічних кланів через посередницькі газові компанії, такий потужний, що Ю. Тимошенко на має достатньої сили перегатити його, і „домовлення" між президентами насправді зв'язує їй руки: або вона приймає не нею запроваджені правила гри, або почує мову ультиматумів.

Й от у п'ятницю, 29 лютого, московський „Ґазпром" заявив, що Україна все ще не розрахувалася за спожитий нею у 2007 році російський газ, тому з днем 3 березня постачання в українську трубу зменшиться на 25 відс. Так і сталося, хоч великої біди нема, бо, по-перше, українцям, котрі не вміють економно витрачати голубе пальне, ці 25 відс. будуть корисною наукою, а по-друге, в Україну прийшла тепла погода, то й газу потрібно менше.

Перший віце-прем'єр-міністер України Олександер Турчинов на засіданні Кабінету міністрів 27 лютого показує членам уряду і журналістам фінансові документи про те, що Україна повністю сплатила борг Росії за природний газ, спожитий в 2006-2007 роках.
Фото: УНІАН

Відповідно – мова ультиматуму продовжується. У вівторок офіційний представник „Ґазпрому" Сергій Купріянов повідомив, що з 4 березня постачання газу в Україну зменшується ще на 25 відс. – до часу, поки не буде повернена вся заборгованість української сторони. Що виявиться сильнішим – тиск з Москви чи опір з Киева? Ю. Тимошенко, коментуючи останні кроки „Ґазпрому" запевнила, що вже з початком березня газового посередництва між Росією і Україною не буде, газ надходитиме безпосередньо через „Нафтогаз України". Тим часом „Ґазпром" своїми ультиматумами хоче змусити Україну змиритися зі старими схемами газопостачання.

Щодо боргу, то це справа взагалі темна. Ось що каже Ю. Тимошенко: „Уряд змусили силою, тиском, шантажем розрахуватися за корупційними моделями минулого року – за жовтень, листопад, грудень, коли компанія, пов'язана з „РосУкрЕнерґо" і „УкрҐазЕнерґо", вивела практично гроші і не розрахувалася за газ. Уряд, всі ресурси країни і її бюджет змушені покривати ці корупційні схеми".

У понеділок, 3 березня, „Ґазпром" подав „Нафтогазові України" новий проєкт угоди щодо постачань газу, і там є вимога, щоб Україна до 1 квітня розрахувалася за весь газ, одержаний в 2008 році. „Нафтогаз" відповідає, що за 2007 рік Україна нічого Росії не винна, а для дальших розрахунків ще нема конкретних контрактів. І тут вилазить шило з московського мішка: якщо, мовляв, „Нафтогаз України" не має грошей, то нехай віддасть для посередницької компанії „РосУкрЕнерґо" свої права брати плату за транзит російського газу українською територією в Европу. Йдеться, не більше, не менше – про економічне завоювання України, зокрема „Ґазпромом", який вже декілька років тягне руки до української газопостачальної системи.

„Вже на кінець 2006 року капіталізація „Ґазпрому" перевищила 270 млрд. дол. Навряд чи хтось в українському бізнесі чи в політиці зможе на рівних розмовляти з такою структурою, коли вона вже здобуде доступ до внутрішнього українського ринку", – пише „Економічна правда". Невже здобуде?

„Наразі Україна виступає виключно в ролі ретранслятора пропозицій російського газово-

(Закінчення на стор. 21)

Двобій чемпіонів світу: Україна в боксі сильніша від Росії

НЮ-ЙОРК. – Чемпіон світу за версіями „IBF" і „IBO" в суперважкій вазі Володимир Кличко після бою з російським боксером Султаном Ібраґімовим за чемпіонський пояс за версією „WBO" в неділю, 24 лютого.
Фото: УНІАН

Василь Кавацюк

НЮ-ЙОРК. – 23 лютого (див. „Свободу", ч. 9) зустрілись в поєдинку два чемпіони світу з боксу – українець Володимир Кличко – чотириразовий чемпіон світу за версією „IBF-IBO" і росіянин Султан Ібраґімов – дворазовий чемпіон за версією „WBO". Це був довгоочікуваний вболівальниками двобій за об'єднання чемпіонських пасів з боксу (крім вищезгаданих, існує ще два: „WBC" – ним недавно пишався і через хвороби попрощався брат Володимира – Віталій Кличко, а теперішній його володар Олег Маскаєв, Росія, та пас „WBA", яким володіє узбек Руслан Шагаєв).

За плечима В. Кличка до цього вечора було 49 перемог, з них у 44 випадках суперники не змогли встати на ноги, що в боксі зветься нокавтом. Суперник теж мав чудову історію: він ще не знав поразки і переміг 22 рази. Росія назвала С. Ібраґімова „Спортсменом 2007 року". Бій відбувся в „Медісон Сквер Ґарден".

„Недооцінити такого бійця було б помилкою, але й переоцінювати його не буду", – сказав В. Кличко на пресовій конференції, що відбулася напередодні бою. С. Ібраґімов у відповідь обіцяв таємничий плян перемоги над В. Кличком, до здійснення якого залишилося чекати зовсім недовго. Інтернет і телебачення, преса підігрівали зацікавленість до поєдинку щодня і щогодини. Ситуацію ускладнювали аналітики боксу, вказуючи на те,

(Закінчення на стор. 21)

Володимир Кличко (в центрі) у поєдинку з російським боксером Султаном Ібраґімовим у Ню-Йорку, в неділю, 24 лютого. За підсумками 12 раундів судді одноголосно віддали перемогу В. Кличкові. Бій транслювався в 200 країнах. Цей бій став сьомим в історії в суперважкій вазі між чемпіонами за різними версіями. В. Кличко став дев'ятим суперважковиком, що має більше, ніж один чемпіонський пояс.
Фото: УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Депутати не домовилися розблоковувати Раду

КИЇВ. – 4 березня у Верховній Раді працювала погоджувальна рада за участю голови ВР Арсенія Яценюка і провідників фракцій. Відкриваючи засідання, А. Яценюк заявив, що на даний момент немає єдиної узгодженої постанови щодо членства України в НАТО. В той же час він зазначив, що в парляменті немає жодної політичної сили, яка виступала б проти проведення референдуму з цього питання. А. Яценюк підкреслив, що змушений спиратися виключно на Конституцію і реґлямент. „За Конституцією і реґлямeнтом парлямент повинен працювати відповідно до календарного пляну. Для того, щоб він почав працювати, ми зібралися, бо нам потрібно затвердити розклад", – сказав А. Яценюк. Голова ВР підкреслив, що на даний момент є кілька варіянтів того, як може діяти парлямент. Він сказав, що перший варіянт – це єдина постанова, на яку погодяться всі фракції. Другий варіянт – це голосування усіх восьми проєктів постанов щодо НАТО. Голова зазначив, що є і третій варіянт – взагалі зняти питання про НАТО і почати розглядати питання щодо референдуму після Букарештської зустрічі. „Ці три варіянти мають сьогодні стояти на порядку денному як умова розблокування праці парляменту", – заявив він. Водночас А. Яценюк зазначив, що якщо праця парляменту не буде розблокована системно, то ВР не почне працювати. „Заходити до залі на 5, 10 або 15 хвилин – це ніщо інше, як ганьбити український парляментаризм, у якого авторитет і так, м'яко кажучи, не дуже високий". *(„День")*

Україна та Польща домовилися про прикордонний рух

ЛЬВІВ. – 28 лютого завершено переговори щодо Угоди про малий прикордонний рух між Польщею та Україною, повідомив 3 березня віце-прем'єр Польщі, міністер внутрішніх справ і адміністрації Ґжеґож Схетина. Про те, що закінчилися переговори з Україною щодо Угоди про малий прикордонний рух, зазначив також прем'єр-міністер Польщі Дональд Туск. Дотепер польській та українській сторонам не вдавалося вирішити питання оплати медичних послуг, що їх надають мешканцям прикордонної зони, які перебувають на території сусідньої держави в межах малого руху. Ґ. Схетина повідомив: затверджено список страхових компаній з української сторони, їх визнають польські медичні заклади. „Це є кроком назустріч українським очікуванням. Можна сказати, що вже сьогодні будемо готові увести в дію цю умову", – сказав віцепрем'єр. Прикордонна смуга між Україною й Польщею становитиме 50 км. і право спрощеного перетину кордону матимуть мешканці тих населених пунктів, територія яких повністю лежить у межах прикордонної смуги. Дрогобич та Львів не належать сюди. Адже це суперечить европейським правилам про малий прикордонний рух. *(„Львівська газета")*

Другий з'їзд депутатів відбувся у Сєвєродонецьку

СЄВЕРОДОНЕЦЬК. – Другий з'їзд депутатів усіх рівнів, який відбувся 1 березня у Сєвєродонецьку, запропонував власний проєкт гуманітарного розвитку України. Його учасники розглянули „порушення прав місцевого й реґіонального самоврядування", наголосили на „систематичних порушеннях прав російськомовного населення", „фальсифікаціях і перегляді історичного минулого" й обговорили наслідки вступу України в НАТО. З'їзд супроводжували віча двох протилежних таборів: Партії Реґіонів, КПУ й ПСПУ – з одного боку міліцейського кордону та „Нашої України", УНП, КУН, „Пори" – з другого. Сєвєродонецьк-2 зібрав близько 4,000 учасників. Зокрема там були присутні провідник КПУ Петро Симоненко, депутат Держдуми РФ Костянтин Затулін, представники Литви, Румунії, РФ, Польщі, Норвегії й Фінляндії, а також члени 28 політичних партій України. А от Ринат Ахметов на з'їзд не приїхав. Кажуть, захворів. Повідомивши про гіпертонічну кризу, не прибув у Сєвєродонецьк і львівський реґіонал Петро Писарчук. Метою з'їзду було нібито об'єднати Україну та розглянути ініціятиви „знизу". *(„Львівська газета")*

Відкрився другий міжнародний Форум „Европа – Україна"

КИЇВ. – 28 лютого у церемонії відкриття другого міжнародного Форуму „Европа-Україна" взяв участь Президент Віктор Ющенко. Форум „Европа – Україна" – це новий проєкт, що є частиною польського Економічного форуму, який відбувається щороку в польському місті Криниця. Перше зібрання Форуму „Европа -Україна" відбулося минулого року в польському Вроцлаві. На цьогорічний форум до Києва приїхали керівники держав, представники Евросоюзу, політичних партій, неурядових організацій, наукових центрів, підприємництва, ЗМІ – усього понад 200 учасників. Напередодні до відкриття спеціяльно до форуму в Києві презентували англомовну книгу „Україна: процеси, результати, перспективи". Видання має ознайомити чужоземних гостей з українською економікою. *(Інститут Масової Інформації)*

В Україні меншає прихильників російського вектора

КИЇВ. – Кількість українців, які пов'язують своє майбутнє з Европою, з кожним роком зростає, натомість кількість прихильників російського вектора зменшується. До такого висновку дійшли експерти Інституту Горшеніна, порівнявши висліди свого останнього соціологічного дослідження „Оборонна стратегія держави очима українців" з вислідами досліджень минулих років. Експерт Інституту Горшеніна Володимир Застава підкреслив, що спостерігається стійка тенденція зменшення кількости осіб, які пов'язують перспективи розвитку України з Росією, та збільшується кількість прихильників інтеґрації України з Европейським союзом. На сьогоднішній день 28.6 відс. українців пов'язують перспективи розвитку України з ЕС та 28.1 відс. – з Росією, а у жовтні 2006 року цифри були 18.9 відс. та 33.5 відс. відповідно. Ця тенденція зумовлена й тим, що на тлі позитивних очікувань від політики Евросоюзу стосовно України (вступ до СОТ, можливе спрощення візового режиму), спостерігаються неґативні очікування економічної загрози з боку Росії (ціна на газ, „торгові війни", економічні санкції). Дослідження „Оборонна стратеґія держави очима українців" проводилось Інститутом Горшеніна в рамках річної програми соціологічних досліджень 2008 року „Проєкт країни" з 7 по 18 лютого у 129 населених пунктах України. *(„День")*

Указ Президента про створення військового ліцею в Батурині

КИЇВ. – 4 березня Президент України Віктор Ющенко у своєму Указі доручив Кабінетові міністрів України вжити заходів щодо створення до 1 вересня 2009 року у селищі Батурині військового ліцею на 1,500 осіб для навчання та виховання в ньому учнів 5-12 кляс. З метою формування у молоді високої патріотичної свідомости, національної гідности, готовности до виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежности та територіяльної цілісности України, відданого служіння, поваги до військової служби і свідомого прагнення до оволодіння професією офіцера, забезпечення виховання підростаючого покоління, насамперед дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з багатодітних сімей, дітей військовослужбовців, дітей учасників бойових дій та учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, та ураховуючи визначну ролю селища Батурин Чернігівської области в історії України. *(Пресова служба Президента України)*

Президентський радник критикує Секретаріят

КИЇВ. – Радник Президента Віктора Ющенка Олег Рибачук 26 лютого висловив стурбованість ролею президентського Секретаріяту в тому, що названо протистоянням гілок влади і міжусобицями партнерів урядової коаліції. О. Рибачук сказав, що, на його думку, голова Секретаріяту Віктор Балога не завжди відображає позицію Президента, а натомість виступає як окремий політичний гравець. О. Рибачук відповідав на запитання, що стосувалося низки заяв В. Балоги, в яких містилася критика пропрезидентського бльоку НС-НУ та уряду. О. Рибачук, який брав участь у міжнародній конференції в Лондоні, сказав, що міжнародна спільнота зі стурбованістю дивиться на те, що виглядає як міжусобиці в лавах українських політичних сил, які називають себе реформістськими. А 4 березня Президент Віктор Ющенко звільнив О. Рибачука від виконання обов'язків радника президента, які він здійснював поза штатом. У відповідному указі Президента від 4 березня, сказано: „Увільнити Рибачука Олега Борисовича від виконання обов'язків радника президента України (поза штатом)". Водночас у ньому не вказуються причини звільнення О. Рибачука. *(ББС, „Українська правда")*

„Тішуся, що я у списку найбагатших"

ЛЬВІВ. – 29 січня 2008 року український журнал „Фокус" оприлюднив список „130 найбагатших людей України". Найцікавіше у списку те, що статки українських олігархів, прізвища яких в усіх на слуху, збільшуються просто захмарно. На першому місці – співвласник компанії „SCM" Ринат Ахметов, статки якого становлять 14.62 млрд. дол. На другому – співвласник „ІК East One" Віктор Пінчук з 10.5 млрд. дол. Закриває трійку співвласник групи „Приват" Ігор Коломойський із 4.76 млрд. дол. Сприятливим цей рік видався і для двох львівських олігархів – Віталія Антонова й Петра Димінського. Хоча вони у цьому переліку не на перших місцях, усе ж зуміли непогано поповнити свої рахунки. Так, на 33 місці в цьому списку – президент компанії „Універсальна інвестиційна група" Віталій Антонов. У березні 2007 року в нього налічували 345 млн. дол., у лютому 2008 року – 720 млн. дол. Трохи нижче – на 46 місці – опинився президент ФК „Карпати" Петро Димінський. Його прибутки на березень 2007 року становили 400 млн. дол., на лютий 2008 року – 580 млн. дол. Уперше потрапили власники Львівського автобусного заводу Ігор та Олег Чуркіни. На лютий 2008 року в них нарахували 185 млн. дол. *(„Львівська газета")*

Президент доручив збільшити число українських книгарень

КИЇВ. – Президент Віктор Ющенко, 28 лютого у листі до прем'єр-міністра Юлії Тимошенко звернув увагу уряду на актуальність питання розбудови національної книготорговельної мережі. В. Ющенко наголосив, що порівняно з 1990 роком кількість книгарень в Україні скоротилася майже в дев'ять разів і на сьогодні становить біля 400. „Такий стан книгорозповсюдження не може задовольнити повною мірою попит на українську книжку", – зазначив глава держави. Президент підкреслив, що наразі невиконаним залишається завдання з встановлення урядом нормативів мінімального забезпечення громадян книготорговельними послугами в кожній адміністративно-територіяльній одиниці. „Для того, щоб українська книжка мала можливість здійснювати свою культурну, просвітницьку, інформаційну, виховну та інші функції, прошу вжити заходів щодо розширення книготорговельної мережі та прийняти відповідну постанову Кабінету міністрів", – наголосив у листі Президент. *(„Українська правда")*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Наука Косова або хто загрожує Україні

Юрій Гапон

Було Косово — стародавня територія сербів. І раптом воно стало албанським. І ніхто з албанців не йшов війною на сербські землі. Правда, сутички були, але вже Сербія спробувала піти війною на Косово проти... албанців. І зазнала поразки, бо історичний поїзд уже пішов, не наздогнати.

Можна, звісно, говорити про недалекоглядність сербських політиків. Сербські патріоти обурились, вийшли на вулиці і... убили власного патріота на території Посольства США, пограбували белградські крамниці. А патріотам треба було б знати, що політики обмежені у своїх можливостях і що історію творять вони самі — прості, звичайні люди.

Албанці робили елементарну річ: вони народжували дітей. Темпи приросту албанського населення були більшими, ніж у сербів. Тільки й усього. Забезпечити їх можуть лише окремі індивіди в окремо взятих сім'ях. Політики здатні стимулювати дітонародження, але виконати працю мають звичайні громадяни. Комічно? Така правда життя: в ній комічне і героїчне – поряд і взаємно залежать.

Виходить, що загрозу принесли в Косово і здійснили її самі серби. Рядові серби. Якщо вони знімають з себе відповідальність, то не треба і драматизувати ситуацію, не треба громити посольства і т.п. Тим паче не треба убивати своїх. І можна чекати подібних ситуацій в інших частинах країни.

Чи не загрожують самі собі подібним чином українці? Загрожують. Доводити, що це саме так, автор не має наміру. Ситуація відома, і нехай про неї говорять політики-демографи. Мета автора – звернути увагу на відповідальність кожного громадянина за політичні процеси, що відбуваються в його країні, державі чи просто в житті його нації, етносу. І відповідальність – на „мікроскопічному" рівні повсякденного побуту кожного громадянина.

Дітонародження не є єдиною формою активної участи громадян у забезпеченні долі свого народу, його утвердженні в світі, просто в його збереженні.

Ще однією формою є також, на перший погляд, банальна сфера діяльности: розмова. В усіх ситуаціях. Елементарно: якщо українці говорять українською мовою, значить, вони тут присутні, якщо ж перейшли на російську мову – то вони уже не помітні, їх не можна відрізнити від росіян. „Там, де російська мова, – справедливо говорить В. Путін, – там Росія". Щоб засвідчити, що ми – українці, що тут – Україна, треба говорити українською мовою.

Відомо, що мова є духовним кодом народу. З її допомогою твориться культура. І твориться всюди — в розмовах з дітьми, на кухні, в трамваї, на роботі, з друзями та ворогами. Така собі дрібниця: якою мовою ти говориш на кухні — а виходить, що відбувається велике таїнство творення культури. Українська мова — культура українська. Російська мова — культура російська. Комічно знов-таки? Ні, це „нанотехнологія" творення культури (приставка „нано" зараз актуальна в точних науках: нею іменують мільярдні долі вихідних одиниць).

Всім відомо, що спадкових українців на півдні і сході України не менше половини. Але їх не видно і не чути. Бо вони досі не відновили рідну мову свого народу в спілкуванні і творять російську культуру. А хто творитиме культуру українську? Більше нікому — тільки кожному українцеві. І якщо один українець десь її не творить, то уже від цього українська культура втрачає. А якщо таких українців багато, то може наступити косовський феномен в іншому варіянті.

Таким чином українці самі собі загрожують, відмовившись від української мови, загрожують Україні. Синдром „какая разница" свідчить про реальність такої загрози. Такі українці на якомусь етапі занурення в російську культуру, творячи російську культуру, готові оголосити себе росіянами, а Україну — Росією, Малоросією.

Такі українці вже є. І це, мабуть, уже втрачені для України її діти. Але багато ще таких, які хочуть залишатися українцями. Ось їм і слід усвідомити ролю їхнього індивідуального життя та їхнього мовлення для майбутнього України. Щоб не було пізно.

Від „нано-" чи „мікро-" технологій творення культури в повсякденних розмовах людина переходить до технологій вищих і складніших — у кожній галузі людської діяльності. Здавалося б, „какая разница", якою мовою складено бухгалтерський звіт, написана заява, викладена технологія бізнесу. Але то все паростки й часточки культури — української або неукраїнської. І знову ж таки — все це залежить від окремого індивіда. На чию культуру він готовий, хоче працювати? Свого народу, своєї культури, своєї країни, держави? Чи він працює на культуру іншої країни?

Я кажу про українців або тих, хто свідомо пов'язав свою долю з українцями, будучи, наприклад, росіянином за походженням, але громадянином України. А чи є інші? Є. Це росіяни, які творять в Україні російську культуру. Вони непогані люди, їхній національний обов'язок — поряд з українською, не борючись з українською, творити свою, російську культуру. Українська держава підтримує їх у цьому і повинна підтримувати, як і культурну творчість представників інших народів, що живуть на її території. Вони не загрожують українській культурі, українцям, українській нації, Україні. Але не вони несуть основну відповідальність за українську культуру, за Україну. Вони добре почуватимуться й у Малоросії. Основна відповідальність — на українцях. Основна загроза звуження української культури і навіть української території іде від українців, які покидають свою етнічну культуру, рідну мову, які

(Закінчення на стор. 20)

Про автора:

Юрій Гапон – доцент катедри педагогіки, завідуючий катедрою соціяльної праці Міжнародного університету розвитку людини „Україна".

Помер Омелян Антонович

Св. п. Омелян Антонович (останнє прижиттєве фото).

28 лютого, пізно ввечорі, у Львові помер видатний український меценат Омелян Антонович. Він народився 1914 року у Долині, Івано-Франківська обл., у сім'ї судового урядника. Навчався в гімназіях у Львові і Перемишлі, у Люблінському Католицькому університеті, Вищій торговельній академії в Познані, Торговельній академії в Берліні.

Вступив у студентську організацію „Молода громада", у 1933 році – в ОУН. Під час Другої світової війни займався організаційною діяльністю в ОУН. В 1933 році О. Антонович був заарештований за належність до ОУН і провів три роки в польській тюрмі. Новий етап у житті О. Антоновича пов'язаний з арештом ґестапо у вересні 1941 року. Це сталося у Берліні, куди він приїхав на зустріч зі Степаном Бандерою. Він потрапив у німецький концтабір Заксенгавзен.

Восени 1944 року його звільнили. Далі було кілька років конспіративної роботи. Українська Головна визвольна рада була представницьким органом національно-визвольного руху, і О. Антонович отримав доручення вести переговори з хорватськими провідниками, щоб переправити людей на території, не контрольовані німцями.

Улітку 1947 року О. Антонович отримав доручення допомагати воякам УПА, які проривалися у Західню Европу. О. Антонович жив і працював з людьми, які уже стали історією. Це Андрей Шептицький, Роман Шухевич, С. Бандера, Іван Багряний. Це вже імена з минулого століття.

У 1946 році після закінчення юридичного факультету Українського університету в Празі одружився з Тетяною Терлецькою, яка здобула докторський ступінь з медицини у Віденському університеті в Австрії. У 1950 році переїхав з дружиною на постійне місце проживання до Вашінґтону в США.

В Америці О. Антоновичу довелося працювати чорноробом. Коли Антоновичі вивчили англійську мову, помалу почали підніматися, купили фарму. Згодом продали будинок і фарму і заснували у 1980 році благодійну Фундацію Тетяни та Омеляна Антоновичів з метою підтримки розвитку українського літературознавства, літературної критики, історії, мистецтвознавства, мовознавства та політології. Фундація стала мостом між українцями в Україні і за кордоном.

Була встановлена наукова нагорода Антоновичів. Серед лавреатів були Василь Стус і Ліна Костенко, Орест Субтельний і Леонід Плющ, Михайлина Коцюбинська і Микола Вінграновський, Юрій Андрухович і о. Борис Гудзяк. На кошти Фундації було реконструйовано бібліотеку Києво-Могилянської академії (1 млн. дол.) та львівську бібліотеку ім. Василя Стефаника (1.7 млн. дол.).

Коли Україна стала незалежною, О. Антонович переїхав до Львова, мешкав на тихій вулиці В. Стефаника, у підвальному приміщенні Національної бібліотеки, яке йому обладнали під затишну і теплу квартиру.

22 січня О. Антонович став кавалером ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня. Невдовзі після цього через проблеми з серцем потрапив у реанімацію, звідки вже не повернувся.

Похорон О. Антоновича відбудеться 8 березня у Львові, на Личаківському цвинтарі.

Збіґнєв Бжезінский про Україну

ВАШІНҐТОН. — „Українці можуть пишатися тим, чого досягли за останні півтора десятиліття, але ще мають чимало проблем. Розвиток України гальмують корупція і втручання влади у ринкові процеси". Про це мовиться в доповіді „Україна: оцінка 16 років незалежности", яку 28 лютого в Києві представив відомий американський політолог Збіґнєв Бжезінський. Цю аналізу підготували на замовлення Партнерського комітету США-ЕС з питань України, співголовою якого є З. Бжезінський. Раніше цю аналізу презентували у Вашінґтоні в Центрі стратегічних і міжнародних досліджень.

Західні політологи вважають, що українці можуть пишатися тим, чого вони досягли за останні півтора десятиліття. На відміну від Росії, в Україні не можна передбачити, хто саме виграє вибори, а в засобах масової інформації (ЗМІ) панує плюралізм.

Значним досягненням є запровадження стабільної грошової одиниці. З. Бжезінський перелічує дальші досягнення: „Українці подолали економічний занепад 1990-их років, створили засади ринкової економіки. Вони розбудували свою країну як незалежну державу, яку визнають за кордоном, і розвинули сильні взаємини з Европейським союзом, НАТО і США. Це важливі

(Закінчення на стор. 10)

На літній час

9 березня у США впроваджується „літній" облік часу. Для цього треба стрілки годинників перевести на годину вперед. Літній час триватиме до 2 листопада.

АМЕРИКА І СВІТ

В Росії відбулися президентські вибори

МОСКВА. — 2 березня росіяни обрали нового президента, яким став ставленик Володимира Путіна – Дмитро Медведєв. Сам В. Путін, за законом, на третій термін претендувати не міг. Втім, припускають, що він займе посаду прем'єр-міністра після того, як у травні звільнить головне крісло Кремля. Російська незалежна група захисту прав виборців „Голос" повідомляє, що влада Росії тиснула на вчителів, робітників заводів, а також професорів університетів, змушуючи їх брати участь у голосуванні. Перший віце-прем'єр Д. Медведєв з'явився разом з В. Путіним перед десятками тисяч своїх шанувальників біля Кремля, на Васильєвському спуску. Концерт „Я вибираю Росію", присвячений президентським виборам, зібрав близько 35 тис. осіб, в основному молодь з різноманітних прокремлівських рухів. Першим слово узяв Д. Медведєв, який пообіцяв далі зміцнювати стабільність, а також рухатися вперед згідно з пляном. В. Путін побажав своєму наступникові успіхів, обидва переможці потиснули один одному руки і залишили сцену. (*„Голос Америки", УНІАН)*

Перша візита президента Ірану до Іраку

БАГДАД, Ірак. — Під час першої за всю історію візити іранського президента до Іраку, Махмуд Ахмадінеджад 2 березня заявив, що його відвідини відкривають нову сторінку в історії взаємин між Тегераном і Багдадом. Йому було влаштовано перше повномаштабне державне прийняття від часу очолюваного американцями вторгнення у 2003 році. Президента М. Ахмадінеджада перевезли з Багдадського летовища до центру міста у супроводі озброєного ескорту. Його зустрів іракський президент Джалал Талабані у своїй резиденції на березі річки Тибр. Іранський президент сказав, що дуже радий побувати в Іраку, де вже немає диктатора Садама Гусейна, однак, не згадав про ролю США в усуненні його від влади. Після переговорів з президентом і прем'єр-міністром Нурі Аль-Малікі М. Ахмадінеджад заявив, що Вашінґтон повинен зрозуміти, що іракському народові не подобається Америка. Іран вважає американську присутність в Іраку окупацією. Американці звинувачують Іран у фінансуванні й озброєнні іракських бойовиків-шиїтів. Військовий речник США адмірал Ґреґорі Сміт заявив: „Ми вітаємо будь-який позитивний вплив, який може справити Іран. Що стосується його неґативного впливу, то ми пропонуємо, аби вони знайшли спосіб перетворити його на позитивний". Адмірал Ґ. Сміт також назвав безпеку іракців головною відповідальністю під час візити іранського президента, однак, додав, що коаліція надаватиме „підтримку", якщо вона буде потрібна. *(ББС)*

Посадник Нью-Йорку не братиме участи у виборах

НЮ-ЙОРК. — Посадник Ню-Йорку, мільярдер і медія-маґнат Майкл Блюмберґ 28 лютого заявив, що не збирається брати участи у президентських перегонах. Проте ця офіційна заява не означає, що він не візьме ніякої участи у виборах президента. Навпаки, М. Блюмберґ говорить, що може відіграти важливу ролю у нинішній кампанії, якщо вирішить підтримати того чи іншого кандидата. На думку М. Блюмберґа, питання про те, хто стане наступним президентом США, дуже важливе, щоб воно могло залишитися осторонь. М. Блюмберг поки не підтримує жодного з кандидатів, які брали участь у виборах, проте повідомив, що готовий підтримати того, хто займе справді незалежну позицію. Чутки про те, що М. Блюмберґ нібито має намір приєднатися до боротьби за Білий Дім як незалежний кандидат, існують відтоді, як він залишив Республіканську партію. Багато політологів вважають, що з його досвідом, набутим на посаді посадника Ню-Йорку, і величезним статком, у М. Блюмберґа були б відмінні можливості на перемогу в президентських виборах. Кілька днів тому про свою участь у президентських виборах – як незалежний кандидат – повідомив Ралф Нейдер. *(„Кореспондент")*

Американський доляр переживає найбільше падіння

ВАШІНҐТОН. — Европейська валюта евро, вперше за свою історію, досягла позначки вартости у 1.5 дол. США. Слабкий доляр вплинув цими днями і на встановлення інших цінових рекордів у світі. Барель нафти на світових ринках вперше коштував 102 дол. Піднялися й ціни на дорогоцінні метали. Ціна на золото на нюйоркській біржі досягла рекорду – 967 дол. за унцію. Ціна на срібло виросла до майже 20 дол. за унцію – це найвищий показник з жовтня 1980 року. Чергове падіння доляра відбулося на тлі очікувань, що Федеральна резервна система США оголосить про подальше зниження відсоткової ставки в країні. Голова Центрального банку США Бен Бернанке, виступаючи на слуханнях у Конґресі, заявив, що Федеральна резервна система готова вжити термінових заходів для пожвавлення економіки. Центробанк вже кілька разів знижував ставку, що загрожує ростом інфляції. Якщо ціни на нафту і надалі різко зростатимуть, це створить дуже важку проблему для економіки країни, – зазначив голова Центрбанку. Чимало проблем економіки пов'язані з кризою на американському ринку нерухомости. На думку Б. Бернанке, цей ринок може стабілізуватися до кінця року. Однак, ціни на житло, ймовірно, падатимуть до наступного року, – підкреслив він. (*„Голос Америки"*)

Принца Гері відкликано зі служби в Афганістані

ЛОНДОН. — Міністер оборони Великобританії 29 лютого заявив, що принца Гері негайно було відкликано з Афганістану у зв'язку з оприлюдненням інформації про те, що він перебував на передовій. Британський уряд домовився з головними засобами масової інформації (ЗМІ) країни про те, що журналісти не повідомлятимуть про службу принца до її завершення. Одначе, деякі чужоземні ЗМІ розповсюдили інформацію про те, що принц з середини грудня проходить службу в Афганістані. За успішне виконання бойових завдань в Афганістані принца підвищать до звання лейтенанта, а грошове утримання складе 11 фунтів стерлінґів щоденно. Принц Гері упродовж 10 тижнів воював проти бойовиків руху „Талібан". Його забрали з афганської пустелі прямо під час маневру за участю танкової роти. Королева Великобританії Єлизавета II з гордістю відгукнулася про службу свого онука, принца Гері, в Афганістані. *(„ФоРум", „Голос Америки")*

Ізраїль вивів війська зі смуги Ґаза

ЄРУСАЛИМ. — Ізраїль 3 березня вивів війська зі смуги Ґаза, усі вояки і танки повернулися на ізраїльську територію. Але повітряні атаки ізраїльтян тривали, і впродовж ночі загинули ще п'ять палестинців – бійців „Гамасу". У висліді ізраїльських акцій, що мали на меті припинити ракетні обстріли Ізраїлю з території Ґази, від минулої середи, 27 лютого загинули понад 100 палестинців. Речник ізраїльського уряду Марк Реґев висловив жаль з приводу жертв палестинських цивільних, але водночас наголосив на праві його країни на самозахист. „Вочевидь, ми не хочемо смерти цивільних, це не є нашою метою. Ми не цього прагнемо і робимо усі спроби уникнути втрат цивільних. Палестинці не є нашими ворогами. Наш ворог – затяті екстремісти, які обстрілюють ракетами Ізраїль, намагаючись вбивати наших людей". *(ББС)*

США не зніматимуть економічного ембарґо з Куби

ВАШІНҐТОН. — США не зніматимуть багаторічного економічного ембарґо з Куби і не очікують будь-яких змін у державі, яку очолив новий президент Рауль Кастро. Зняття ембарґо без зміни системи уряду лише збагатить еліту та посилить її позиції, – процитувала 25 лютого попередні виступи Президента США Джорджа Буша речниця Білого дому Дейна Періно. Люди, які борються за свободу і потребують підтримки, не виграють від скасування ембарґо, підкреслила вона. Хоча немає ознак, що кубинці отримають можливість жити у вільному і процвітаючому суспільстві, Адміністрація США підтримує прагнення народу Куби жити краще. *(„Голос Америки")*

Чеський прем'єр гостро покритикував Росію

ВАШІНҐТОН. — Прем'єр-міністер Чехії Мірек Тополанек 27 лютого засудив критичні зауваження з боку Росії щодо розміщення систем протиракетної оборони США в Европі. Москва боїться втратити стратегічну зону впливу в Центральній Европі, – заявив М. Тополанек у своєму виступі в американському аналітичному центрі „Герітедж Фаундейшн". Чехія не буде „маріонеткою в руках чужоземних військових" та не потребує дозволу Росії на власні оборонні заходи, – сказав глава чеського уряду. (*„Німецька хвиля"*)

У 2007 році 90 тис. росіян спились до смерти

МОСКВА. — Міністерство охорони здоров'я Росії заявило, що майже 90 тис. росіян спились до смерти у 2007 році. 2.5 млн. росіян зареєстровані як такі, що страждають від алкоголізму, але офіційні представники кажуть, що насправді ця цифра сягає 5 млн., і алкоголіками стають все молодші люди. Кореспонденти кажуть, що для Росії не притаманно оприлюднювати такі дані про маштаби проблеми з алкоголізмом. (*ББС)*

Президентська кампанія Гілларі Клінтон посилилася

ВАШІҐТОН. — Перемога Гілларі Клінтон 4 березня у штатах Огайо і Тексасі додала нового поштовху її боротьбі за право бути президентським кандидатом від Демократичної партії. Тепер Г. Клінтон наполягає, що саме вона, а не її суперник Барак Обама, має найкращі можливості перемогти у виборах кандидата від республіканців сенатора Джона МакКейна. Республіканці вже фактично визначилися і об'єднують зусилля довкола Дж. МакКейна, який воскрес з політичної смерти.

Перемога Г. Клінтон у Тексасі, Огайо та Ровд-Айленді вже відживили кампанію, яка видихалася. Але, крім того, з'явилися ознаки, що на підтримку Г. Клінтон знову формується коаліція виборців – жінок, еспаномовних та американців з низьким рівнем доходів. Виглядає, що ці категорії вважають своїм кандидатом саме її, а не сенатора Б. Обаму.

Можливо, це означає, що привабливість молодого сенатора з Ілиною втрачає блиск – у той час, як виборці прискіпливіше дивляться на його минулу діяльність та виборчу програму.

Це усе грає на користь Г. Клінтон, але сенатор Б. Обама залишається потужним претендентом і саме він досі веде перед. Наступним важливим етапом номінаційної кампанії наприкінці квітня буде Пенсильванія. Якщо Б. Обама переможе там, то для Г. Клінтон може настати кінець. Але якщо переможе вона, то змагання триватиме до останньої хвилини.

Зараз важко собі уявити, як Г. Клінтон може подолати Б. Обаму, проте перемоги в Тексасі та Огайо додали їй арґументів, з якими вона переконуватиме „суперделеґатів", голоси яких можуть бути вирішальними. Огайо – показовий штат. Жоден американський президент не здобував посаду, не перемігши перед тим в Огайо. *(ББС)*

ДО БЕРЕЗНЕВИХ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ

Книжкова Шевченкіяна з Шевченкового краю

Олександер Третяков і працівник видавництва Вікторія Голиш.

Близько 10 років тому в Черкасах розпочало видавничу діяльність приватне підприємство „Брама-Україна", гаслом якого стало „Достойні книги з добірного слова". За справу узялися підприємець Ольга Вовчок, видавець Олександер Третяков, художники-конструктори книг Віктор Олексенко, Світлана Афанасьєва, редактор Юлія Максимович. Досить швидко книги видавництва привернули увагу шанувальників досконалим поліграфічним оформленням, українською тематикою, відповідністю запитам читацького ринку.

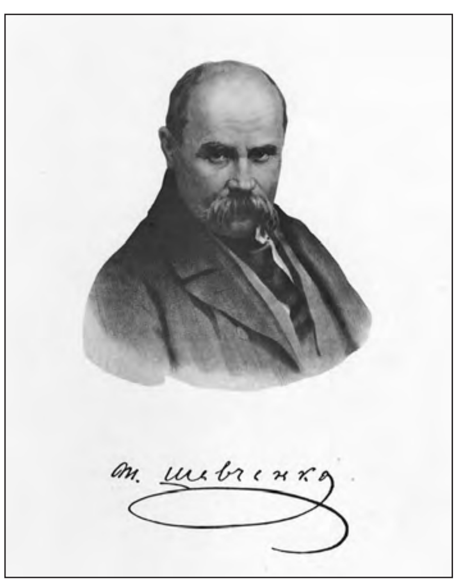
Видавництво постійно, вже п'ять років поспіль, представляє свої видання на престижних книжкових виставках-ярмарках і має ряд нагород. Важливим напрямом видавничої діяльности стала Шевченкіяна. О. Третяков розповідає: „Ми не плянували робити Шевченківську тему провідною у нашій справі. Для приватного підприємства вона не є прибутковою, швидше навпаки. Але так склалося історично, що ми взялися за неї і вже не могли пустити її на самоплив. За аналізою Романа Лубківського, голови Шевченківського комітету, саме ми, як окрема видавнича організація серед інших в Україні, за останні роки видали найбільше книг з цієї теми".

Значна частка видань здійснена в рамках власних проектів і за власні кошти. Зокрема календар до 195-річчя від дня народження Тараса Шевченка, проспект музею „Кобзаря", комплекти листівок серії „Шевченківські раритети". Окремі видання представлені у нинішній публікації. Крім них, побачили світ книги відомого шевченкознавця Василя Пахаренка „Незбагненний апостол" (1999) і „Начерк шевченкової етики" (2007), Павла Соси і Василя Мельниченка „Шевченко і Черкаси" (1999), Степана Балея „З психології творчости Шевченка" (2001), Володимира Поліщука „Зі студій над клясиками" (2001), Павла Филиповича „Шевченкознавчі студії" (2002), Олени Надточій „Російська цензура і видання творів Тараса Шевченка" (2006), збірник праць наукових шевченківських конференцій (1952-2002), матеріяли 33-ої, 34-ої і 35-ої наукових шевченківських конференцій (1999, 2001, 2005), IV Всеукраїнських Єфремовських читань (2006), перекидний календар „Т. Шевченко. Автопортрети".

Роман Лубківський з „Кобзарем", який видала „Брама".

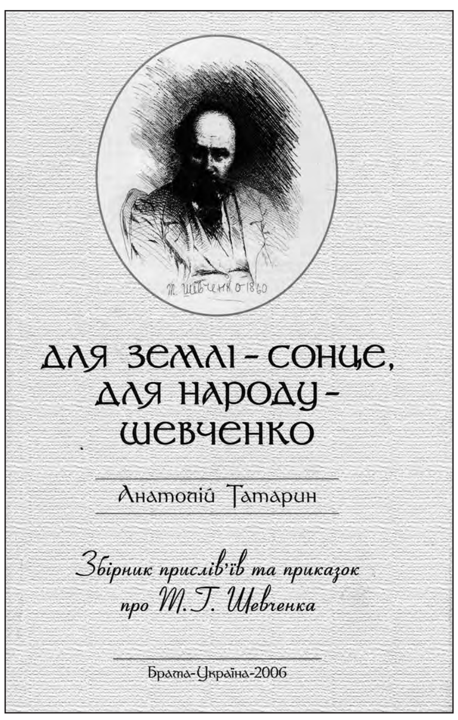
Цінним подарунком для шанувальників Т. Шевченка стало репринтне відтворення празького видання „Кобзаря" 1941 року, до якого написали післямови заступник генерального директора Шевченківського національного заповідника Олександра Солопченко, академік Микола Мушинка, голова Комітету з Національної премії ім. Тараса Шевченка Роман Лубківський.

У два томи „Тарас Шевченко і народна культура" увійшли праці Міжнародної (35-ої) наукової шевченківської конференції, яка відбулася 20-22 квітня 2004 року в Черкасах. Конференцію організував Черкаський науковий центр шевченкознавчих досліджень і Осередок Наукового товариства Шевченка в Черкасах з нагоди 190-річчя від народження поета.

Видавництво „Брама-Україна" продовжує творити книжкову Шевченкіяну. Усім його видання відзначаються досконалим поліграфічним виконанням. Адреса видавництва: вул. Леніна, 31/1, к.1, Черкаси, 18000 Ukraine. Електронна адреса: book_brama@ukr.net. Тел.: (380-472) 450-403 або (380-67) 470-1314.

Анатолій Татарин – родовитий канівець. Народився в селі Бобриці, вчився у Канівській школі ім. Тараса Шевченка, після інституту вчителював у цій же школі. З часом перейшов на посаду старшого наукового співробітника у Шевченківському національному заповіднику і захопився дослідженням народної творчости про Кобзаря. У 2006 році видано його збірник прислів'їв та приказок про Т. Шевченка „Для землі – сонце, для народу – Шевченко", у якому представлено 77 тематичних груп різних фолкльорних висловлювань. Т. Шевченко теж охоче використовував перлини народної мудрости: „Багато панів, а на греблю й нікому", „Аби були побрязкачі, то будуть і послухачі", „Заспівав би, був голосок, та позички з'їли" та ін. А що люди казали про Кобзаря? Ось кілька прикладів: „Якби устав Тарас, він би запитав, яка мова в Каневі у нас", „Це той Тарас, що вівці пас", „Шевченкові думки переживуть віки"... А. Татарин продовжує своє дослідження і запрошує надсилати до заповідника незнані у Каневі приказки.

Любов Мулявко присвятила життя іншому Шевченковому музеєві – в Кирилівці, на батьківщині поета. Вона стала екскурсоводом у липні 1939 року і багатьом запам'яталася цікавими розповідями про Кобзаря. Цим вона продовжила справу сільського вчителя Нестора Гришка, який у найважчі роки комуністичного режиму ніс односельцям правду про Т. Шевченка. Його розстріляли більшовики. Л. Мулявка у 1945 році була арештована. Слід її пропав десь у Сибіру. Але в архіві Національного заповідника „Батьківщина Тараса Шевченка" зберігся рукопис її книги „Паросток творчого шляху Тараса Шевченка", і до 70-річчя музею в селі Шевченковому його видано книгою „Паросток батьківського саду. Зацвіт Шевченкової долі", з передмовою Василя Пахаренка.

У серії „Шевченкознавчі раритети" випущено книжку Степана Смаль-Стоцького „Т. Шевченко. Інтерпретації" (з передмовою В. Пахаренка) – філологічне прочитання творів „Кобзаря", ключових ідей і символів Т. Шевченка.

Вислідом багаторічної праці Світлани Брижицької у Шевченківському національному заповіднику (Канів) стала її монографія „Я не одинокий. Національне самоствердження Тараса Шевченка та його вплив на становлення ідентичности українців (друга чверть XIX-середина 20-их років XX ст.)", у якій на широкій джерельній базі уродженка Канева дослідила складові національного ствердження Т. Шевченка і його вплив на формування національного самоусвідомлення українців.

В. Пахаренко, професор Черкаського національного університету, уклав навчальний посібник „Шкільне шевченкознавство" для спеціяльного курсу „Творчий світ Тараса Шевченка". Це дослідницька монографія про етапи життя і творчости поета. Автор пропонує також інтелектуальну гру „Відомий і невідомий Шевченко" для змагань шкільних команд.

Володимир Путін і Росія

Минулої неділі в Росії відбулися вибори президента, вислід яких був відомий наперед. Адже нинішній президент Володимир Путін прямо заявив, що наступником буде його вірний помічник і вихованець Дмитро Медведєв, котрий йому, В. Путінові, надасть керівне крісло в уряді. Відомий політик Борис Нємцов пише у своїй праці „Путін. Підсумки“: „Це були не вибори, а спецакція зі зґвалтування громадян Росії. Вперше за 20 років під час виборчої кампанії були застосовані спецслужби, арештовано 35 млн. примірників газет та аґітаційної продукції у 24 реґіонах Росії, затримано багато аґітаторів за інших кандидатів, виборців залякували, з підприємців брали гроші на кампанію „Єдиної Росії“.

В. Путін і Д. Медведєв перемогли: 7 травня відбудеться зміна президентів. Чи стануться зміни в самій Росії? Політики, не маючи змоги прогнозувати майбутнє, намагаються визначитися з тим, що змінилося в Росії за вісім років правління В. Путіна. Початкам його президенства неймовірно сприяло зростання світових цін на нафту – чи не єдине реальне багатство нинішньої Росії. Прибутки й справді були відчутними, але добрих наслідків вони не дали. Надії тих, хто був готовий примиритися з диктаторськими діями нового президента заради модернізації країни, не виправдалися: за В. Путіна в Росії настав авторитаризм без модернізації. Зате зросли вихваляння, які не поступаються часам Леоніда Брежнєва. Передовсім зросла корупція. За рівнем крадіжок серед чиновництва Росія за оцінкою організації „Transparency International“, за роки президентства В. Путіна опустились на 143-тю позицію в світі. Інформація з цього приводу в Росії ретельно затаємничена.

В. Путін ніби використав „нафтовий дощ“ на модернізацію російського війська. Але насправді реальні витрати на оборону були набагато менші, ніж у 1990-ті роки. За 2000-2006 роки Збройні сили Росії дістали 27 міжконтинентальних балістичних ракет замість 294 списаних, лише три нових літаки, перехід на контрактне військо став профанацією – платня вояка-контрактника вдвічі нижча середньої платні в країні. При цьому Росія стала стала найбільшим поставником зброї для армії Китаю – кораблів, літаків, ракетних систем. Китайські військові з’єднання проводять навчання на російській землі.

Значно погіршилося життя населення. Якщо у 1992-2000 роках населення країни зменшилося на 2 млн. осіб, то у 2000-2006 роках – на 3.5 млн. Ключова причина – катастрофічно висока смертність, боротися з якою В. Путін навіть не пробував. Серед причин високої смертности – хвороби, викликані надмірним вживанням алькоголю, курінням і нездоровим способом життя. Реальне споживання алькоголю на душу населення досягло в Росії 15 літрів на рік, тоді як Світова організація охорони здоров’я вважає критичним споживання 8 літрів на одну особу. Продаж тютюнових виробів значно вищий від рівня 1990-их років, а в Росії паління є причиною 90 відс. смертей від раку легень, 75 відс. – від хвороб органів дихання. Ще одна причина високої смертности – низька якість медичних послуг. У той час, як витрати на державний апарат і службу безпеки зросли з 4 млрд. дол. в 2000 році до 39 млрд. в 2008 році, на медицину виділено в 2008 році лише 6 млрд. дол. Смертність в Росії вдвічі вища, ніж в Китаї чи Бразилії, в чотирип’five разів вища рівня країн Заходу. За рівнем вбивств Росія у світі стала на рівень з небезпечними для життя Колюмбією і Гондурасом.

За президентства В. Путіна стався крах пенсійної системи. Співвідношення середньої пенсії і платні зменшилося з 33 відс. в 2000 році до 24 відс. в 2007 році, тоді як в європейських країнах рівень пенсій перевищує 40 відс. середньої платні. Час В. Путіна приніс людям повну втрату надії на правовий і судовий захист. Суди повністю підлягають виконавчій владі, Росія утримує першість зі звернень її громадян у Страсбурзький суд з прав людини. Росія вже не є ні демократичною, ні федеративною, ні правовою державою. Встановлено цензуру практично на всі політично значні засоби масової інформації. Опозиційні зібрання та демонстрації жорстоко розганяються. Підведення підсумків правління В. Путіна тільки починається, але вже перші висліди аналітиків передбачають, що воно може стати часом перед бурею.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

БЕРЕЗЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Перший крок до появи „Кобзаря“

7 березня 1840 року Євген Гребінка приніс до Цензурного комітету в Санкт-Петербурзі рукопис збірки поезій Тараса Шевченка „Кобзар“. Того ж дня майбутню книжку було передано для перегляду цензорові Петрові Корсакову, який, сам літератор, дозволив її друкувати. Пізніше, в 1847 році, коли було заарештовано Т. Шевченка, жандармське управління зажадало покарання П. Корсакова, але виявилося, що цензор вже три роки як помер.

Перше видання „Кобзаря” 1840 року вийшло за кошти українського поміщика Петра Мартоса під редакцією Є. Гребінки маленькою книжечкою (вісім творів)і невеликим тиражем. Завдяки знайомству з Є. Гребінкою П. Мартос замовив у Т. Шевченка свій портрет і, позуючи, дізнався про його вірші. Пізніше П. Мартос злякався свого чину і почав писати про Т. Шевченка усякі брехні.

У першому „Кобзарі“ віршам, написаним російськими літерами, передувала ілюстрація, що зображувала кобзаря. Ніяких відомостей про автора книжка не мала. Відомостей про те, де вона продавалась і чи взагалі продавалась, теж немає. Звісно, в Петербурзі хто міг її купити? Земляки, студенти з України. Вони ж могли привезти „Кобзар“ в Україну, де закріпачене, неписьменне селянство не читало книжок. Про це свідчить сам Т. Шевченко:

Хіба самому написать
Таки посланіє до себе,
Та все дочиста розказати,
Усе, що треба, що й не треба,
А то не діждешся його,
Того писанія святого,
Святої правди ні од кого.
Та й ждать не маю од кого.
Бо вже б, здавалося, пора:
Либонь уже десяте літо,
Як людям дав я „Кобзаря”,
А їм неначе рот зашито,
Ніхто й не гавкне, не лайне,
Неначе й не було мене.

Це розчарування підказало поетові його літературне псевдо „Кобзар Дармограй“, або просто К. Дармограй, яким він підписував свої твори на засланні. Наприкінці 1854-го-початку 1855 року Т. Шевченко переслав рукопис повісті „Княгиня“ до журналу „Отечественниє запіскі“. В листі, надісланому разом з твором, Т. Шевченко просив надрукувати повість під псевдом „К. Дармограй“.

Прізвище Дармограй зустрічалося в Україні. Т. Шевченко в своєму „Щоденнику“ 29 липня 1857 року записав спогад про відвідання села Русалівки в Київській губернії (з цього села тепер дописує до „Свободи“ письменниця Віра Оберемок). Це було після жнив, надвечір. Т. Шевченко йшов селом та й зазирнув до корчми. Селяни на той час вже чули про поета, тому щиро вітали і частували гостя. Здавна в Русалівці багато селян мали прізвище Дармограй. Поет поцікавився, кого так називали. А дізнавшись, що це прізвище музики, сказав: „Мабуть, Дармограй – добра людина, що задарма для людей грає“.

Усе ж ім’я Т. Шевченка, як поета, з’явилося в 1841 році у оголошенні газети „Сєвєрная пчєла” серед прізвищ інших авторів про продаж у книжковому магазині К. Польового альманаху „Ластівка”, де друкувалися ті ж вірші Т. Шевченка, що і в „Кобзарі”: „Причинна”, „Думка” („Тече вода в сине море…”), „Вітре буйний…”, „На вічну пам’ять Котляревському”, уривок з поеми „Гайдамаки” („Галайда”). До селян цей журнал не міг дійти з тих же причин.

За життя поета вийшли ще два „Кобзарі“ – в 1844 і 1860 роках. Тепер усі видання Т. Шевченка зібрані у єдиному в світі музеї „Кобзаря“ у Черкасах.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

На славне 90 ліття

Нещодавно „Свобода" (ч. 3) поздоровляла поета Яра Славутича з його 90-літтям. Як одна із його сучасників і приятелів, я відгукуюсь віршем-поздоровленням.

Ганна Черінь,
Порт-Шарлот, Фльорида

Хоч Ваш прославлений Жученків хутір
Ганебно знищений з лиця землі,
Вартніші скарбів і гетьманських хутер
Нагострених тополь лишилися шаблі.
Які достойні Ви в газеті на портреті!
Таким лишайтесь хоч до сотні літ,
І напишіть іще хоч сто сонетів,
Патріотизму гідний заповіт.
Моя подяка Вам за „дев'яносто":
„Дев'ятдесят" недобре йде у ритм –
Так, наче б їхати побитим мостом
Або в колядку бгати альгоритм.
Ведмедю Чорний, це від Білої Пантери
Про зустріч згадкою злітає мій привіт,
З субтропіків зморожені сфери –
На славне свято дев'яноста літ!

Вища мета нашого життя – відродження України

У лютому з волі реґіоналів і комуністів була заблокована парляментська трибуна. Чому так сталося? Адже Комуністична партія ще 17 років назад була заборонена і велися розмови про суд над нею за злочини перед українським народом. Потім розмови про суд відпали. Комітетів ніби не стало. Куди подівся головний їх ідеолог Леонід Кравчук? Він виграв вибори з В'ячеславом Чорноволом і став Президентом України. Отже, „лисиця потрапила в курник".

Перед виборами 2004 року Л. Кравчук на противагу помаранчевому гаслу „Так!" створив свою партію „Не так", члени якої не дуже охочі покласти свої сили на благо України. Припустімо, що Л. Кравчук і його подібні хочуть мати вільну Україну. В такому випадку сьогодні Арсеній Яценюк не ламав би свою молоду голову над тим, як розблькувати роботу парляменту, заблькована комуністами і реґіоналами, що не хочуть вільної України.

Зараз в Україні руйнівний дух підігріває комуністична ідеологія, яку несе в собі досі не засуджена Комуністична партія. Комуністичні ідеологи перефарбувались в „націоналістів". Як тільки з'являються успіхи в справжніх націоналістів, перефарбовані їх руйнують. Їхня ідеологія тримається вже 17 років.

Конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика в цьому році у Дніпропетровську вже відбувся. На телебаченні виступала переможниця цього конкурсу – російською мовою! Тож її знання української мови виявилися далекими від її душевних потреб.

Клавдія Мірецька розповсюджує газету „Так!" в громадському транспорті.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Без української мови не може бути української держави

Я дуже розчарований українською мовою в Україні. Я їздив в Україну в 2005, 2006 і 2007 роках. В 2007 році я відвідав Київ, Одесу і Львів. В попередніх роках у Львові казали мені, що в Києві розмовляють по-українськи. Це неправда. В Києві і в Одесі, як я розмовляв українською мовою, то робітники в готелях, в торговельних підприємствах і т. д., не розуміли мене. Я мусів вживати мою бідну російську мову. Багато людей казали мені, що росіяни там живуть уже століття, і вони не можуть української мови навчитися за 16 років.

Я був народжений в Америці. В 1936 році я приїхав до села Височани, це повіт Сянок на Лемківщині. Мені було вісім років. За три роки я навчився говорити, писати, читати по-українськи й по-польськи. Німці прийшли в наші краї в 1939 році. Я навчився по-німецьки. Українці не можуть навчитися своєї рідної мови? Хто в це може повірити?

В Одесі я ледве зміг знайти чоловіка, що розмовляв по-українськи. Він мені сказав, що в Одесі припадає дев'ять російських початкових шкіл на одну українську. Українська держава не повинна чекати століття, щоб її громадяни вивчили державну мову. Якщо не буде в Україні української мови. то не буде й держави.

Семен Качмар,
Сюсун-Сити, Каліфорнія

Дев'ять картоплин дядька Диментія

Гортаючи спогади очевидців страшних подій Голодомору 1932-1933 років в Україні, я натрапив на розповідь жінки з села Тирлівки Уманського району на Черкащині, якій у 1933 році було 11 років. Вона з своїми сестричками чекала голодної смерти, бо мама на той час вже померла, а батько пішов до Умані шукати харчів та ще не повернувся. Вона пише:

„Ми сиділи без їжі вже другий тиждень. Спориш жували та черв'ячків викопували з земельки. Ноги були як налиті водою. Орися марила. Помирали. Саме тоді до хати зайшов наш сусід дядько Диментій Мельник, про якого казали, що він куркуль і ворог народу. Був дуже худий і ледь на ногах тримався. Зайшов і поклав перед нами дев'ять варених картоплин. Ті картоплини і врятували нам життя. Два дні ми ще жили, а на третій – прийшов з Умані тато – приніс трохи висівок і меляси. Довіку не забудемо ті дев'ять картоплинок дядька Диментія. З того пам'ятного і трагічного дня свого рятівника ми більше не бачили".

Анатолій Сазанський
Миргород,
Полтавська обл.

Запрошуємо на 100-річчя гімназії

Дорогі колишні випускники Яворівської гімназії, семінарії та школи ч.1! 24 травня 2008 року відбудеться зустріч з педагогами та вихованцями з нагоди 100-річчя гімназії.

Запрошуємо всіх, у кого в душі жевріє згадка про щасливі, незабутні юнацькі шкільні роки. Якщо є вагомі причини і Ви не зможете розділити з нами хвилини радости, приємно буде нам зустрітись з Вашими дітьми або онуками, які знають про хвилюючі моменти Вашого гімназійного та шкільного життя з Ваших розповідей.

Про своє бажання взяти участь в урочистостях просимо повідомити до 1 травня за телефонами: 380 (3259) 2-11-60, 2-18-31; електронна пошта: lemd@ukr.net; або листом на адресу: Гімназія ім. Осипа Маковея, вул. Львівська, 18, Яворів, Львівська обл., 81000 Ukraine.

В. Дацко.
Яворів, Львівська обл.

Василь Вишиваний з Габсбургів

Кожного року ми згадуємо історичні роковини 1 листопада, й інші роковини, щоб не згасла пам'ять про неповторні події і неповторних людей.

На тлі подій 1 листопада і Визвольних змагань хочу згадати про незвичайну постать – архикнязя Вільгельма Габсбурґа, внука передостаннього австро-угорського цісаря, і як він став Василем Вишиваним.

Він народився 1896 року в родині Карла-Стефана і Марії-Тереси Габсбурґів. Дістав освіту від кращих учителів, любив географію й літературу. Але, як личило тоді членам імператорської родини, закінчив і військову академію. Через часті подорожі з батьками відкривався йому й ширший світ.

Якийсь час він перебував у Галичині. Там з оповідей польської шляхти довідався, що русини – це розбишаки й бандити. Це його дуже зацікавило, й він інкоґніто поїхав в Карпати шукати тих розбишак. Замешкав у хаті гуцула, якого зустрів на дорозі, й пильно всьому приглядався. Але, крім гостинности й щирости, ніяких бандитів не знайшов.

Вибухла Перша світова війна, й молодий архикнязь прибув у діючу армію в Карпати, де 1916 року проходила лінія фронту з Росією. Його сотня складалася з українців із Золочівщини. В окопах і в тяжких умовах життя і в небезпеках він зблизився з рядовими військовиками й вважав їх найкращими жовнірами, що підуть у вогонь і воду, щоб виконати завдання або щоб порятувати інших. Від них він навчився української мови, й так почалося його українофільство.

Тоді заломився російський фронт, і сотник В. Габсбурґ пройшов у боях цілу Галичину. Він вивчив українців не лише як сміливих і дисциплінованих вояків, але й їхній селянський уклад життя, звичаї, ходив до церкви, брав участь у святах, і це все проросло у щиру любов до українців. Він навіть дозволив, щоб жовніри носили синьо-жовті стрічки, сам носив відзнаку „УСС-1914" і співав з ними „Ще не вмерла Україна". В. Габсбурґ як старшина австрійської армії пробув в Галичині до кінця 1917 року.

Марія Храплива,
Сінсінаті, Огайо

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція за загальними правилами преси має право редагувати мову за українським правописом і вдаватися до необхідних скорочень надісланих статтей.

Редакція

UACCNJ

Український Американський Культурний Центр
Комітет мистецтва, культури, науки
при співпраці з
Українським Народним Союзом

запрошує Вас взяти участь
у
відзначенні свята Тараса Шевченка

програма:

Вступне слово: Тарас Гунчак

Фільм про життя Тараса Шевченка:
«СОН»

Кіно студія ім. Олександра Довженка (1964)
Сценарій Дмитра Павличка і Володимира Денисенка
В ролі Тараса Шевченка - Іван Миколайчук

Програма відбудеться в
суботу, 15-ого березня 2008р.
о годині 7:00 веч.
в
Українському Американському
Культурному Центрі
60-C North Jefferson Rd.
Whippany, NJ 07981
вступ $10

З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ УНСОЮЗУ

Неділя 8 – 13 червня, 2008 р.

Тиждень Сеньйорів на Союзівці

Шановні Пані і Панове!
Заохочуємо Вас замовляти місця на Союзівці на З'їзд Сеньйорів!

З'їзд відбудеться у нашій гірській оселі **СОЮЗІВКА**, від неділі вечером, 8 червня включно з перекускою та вином до п'ятниці, 13 червня включно зі сніданком. Реєстрація – неділя та понеділок ранком.

Побут на Союзівці включає: 5 нічлігів, харчування, бенкет, податки та чайові, доповіді та розвагові програми. На бенкет заохочуємо приходити у вишиванках. Також просимо привезти різні датки на ліцітації, весь дохід з ліцітації призначений на Клюб Сеньйорів.

Члени УНС	одна особа – $**425**,	дві особи в кімнаті по $**355** кожна
	один вечір за одну особу – $**100**,	дві особи в кімнаті по $**82** кожна
Не-члени УНС	одна особа – $**475**,	дві особи в кімнаті по $**373** кожна
	один вечір за одну особу – $**110**,	дві особи в кімнаті по $**90** кожна

Сам бенкет і програма $35 від особи.

Просимо реєструватися на Союзівці вчасно. **Тел.: (845) 626-5641**

Зорганізовуйте автобуси з вашої місцевости. Контактуйтеся з місцевими клюбами сеньйорів. За дальшими інформаціями просимо звертатися до Оксани Тритяк на тел.: (973) 292-9800 дод. 3071

Тиждень Клюбу Сеньйорів є приємним, цікавим і головно доступним!

ГОСТЯМ РАДІ!

Фестиваль Українських Фільмів

від п'ятниці, 23-го травня, до понеділка, 26-го травня 2008 р. на Союзівці

у циклі презентацій -- художні і документальні фільми на українську тематику або у виконанні українських режисерів і продюсерів ** мультики ** фільми молодих продюсерів ** ** дискусії на різні теми українського кіна **

Зацікавлені режисери можуть зголошуватись до директора фестивалю Христини Котляр електронна пошта --filmfestivalreviews@mac.com

П'ятниця, вечір-- музика Матвія Дубаса ** **Субота,** вечір--забава з оркестрою «ГРІМ»

Неділя, вечір --музика Влодка Мосуряка «ЗУКІ»

за дальшими інформаціями дзвоніть на тел. 845-626-5641
216 Foordmore Rd., Kerhonkson. NY 12446

WWW.SOYUZIVKA.COM

Soyuzivka for all seasons

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Сумівський баль дебютанток в Парсипані, Ню-Джерзі

Дебютантки з ескортами на балі в Парсипані, Ню-Джерзі. *Фото: Андрій Вовк*

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – В суботу, 2 лютого, в залі готелю „Шератон" Крайова управа Спілки Української Молоді Америки влаштувала баль дебютанток, при великій кількості гостей в залі. Сумівська родина представила 13 юначок, які досягли 16-ліття, з надією, що вони будуть творити коло нових виховниць в СУМ і займатимуть відповідальні і провідні позиції в українському суспільстві.

Голова організаційного комітету Євгенія Кузьмович-Блага відкрила 44-ий баль дебютанток і представила пароха церкви св. Івана Хрестителя у Випані, Ню-Джерзі, митрофорного протоєрея Романа Мірчука, голову Крайової управи СУМ Богдана Гаргая, привітала усіх гостей та передала ведення Дарці Горбачевській і Андрієві Бурчакові. Протоєрей Р. Мірчук провів молитву, а Б. Гаргай привітав усіх присутніх і дебютанток.

Молоді пари встали до танцювального входу, який приготував молодий хореограф з сумівських танцювальних ансамблів в Йонкерсі Гриць Момот.

Під час презентації дебютанток.

Вихід до вальсу.

В складі дебютанток були Діяна Любов Станчак (осередок Пасейку) з ескортом Романом Микієвичом, Мар'яна Николин (осередок Джерзі Сити) з ескортом Назарієм Колінцем, Олександра-Юлія Кошарик (осередок Пасейку) з ескортом Николою Подобінським, Катруся-Анастазія Букало (осередок Пасейку) з ескортом Стефаном Дубенком, Галина Бартків (осередок Джерзі-Сиити) з ескортом Стефаном Гальковичем, Ґабрієла Верґара (осередок Ню-Йорку) з ескортом Богданом Вітенком, Іванка-Галя Подберезняк (осередок Пасейку) з ескортом Матеєм Головком, Вікторія Кебало (осередок Гартфорд) з ескортом Данилом Нишем, Люба Микієвич (осередок Філядельфії) з ескортом Томою-Андрієм Максимюком, Христина-Марійка Сорано (осередок Гартфорду) з ескортом Миколою Куциною, Мирослава Греб (осередок Джерзі-Сиити) з ескортом Михайлом Порадою, Аня-Марія Блажейовська (осередок Джерзі-Сиити) з ескортом Андрієм Філевичом, Валентина-Софія Олійник з ескортом Михайлом Науменком.

Дебютантки представили свої мрії на майбутнє: Д. Станчак і Ґ. Верґара мають бажання стати адвокатами, М. Николин – стати психіятром або адвокатом, О. Кошарик хоче бути детективом, К. Букало, В. Олійник та І. Подберезняк – журналістами, Г. Бартків – архітектором, В. Кебало хоче працювати з дітьми, Л. Микієвич – стати медсестрою, Х. Сорано – бути вчителькою еспанської мови, М. Греб – психологом, А. Блажейовська – бути дослідником-психологом або працювати в ділянці міжнародних зв'язків.

Після презентації дебютанток, маєстро Андрій Стасів грав на фортепіяні під час бенкету. Після вечері сумівська родина спільно з гостями брала участь в забаві, для якої грали оркестра „Грім-1". Молодь взяла участь в коломийці, яка тривала понад 30 хвилин і була доказом любови до народних танців і досягненням танцювальних гуртків, які існують майже в кожному Осередку СУМ. Присутні забавлялись до ранку.

В комітеті з проведення балю були Є. Кузьмович-Блага, Мирон Приймак, Д. Горбачевська, Петро і Юля Косцьолеки, Наталка Кудрик і Лариса Блага.

Орест Козіцький

Українка – серед лавреатів нагороди „Атена“

Тамара Денисенко

РОЧЕСТЕР, Ню-Йорк. – 24 січня „Рочестер бізнес-альянс“ зібрався на відзначення 22-го щорічного вручення нагороди „Атена“ жінкам, чия праця в професійних ділянках дістала громадське визнання.

Перша нагорода була присвоєна в 1982 році, і це стало початком традиції. Відтоді нагороду отримало понад 5,300 представниць з більш ніж 500 громад США, Канади, Китаю, Росії, Об'єднаних Арабських Еміратів, Великобританії та Індії. За поданням проф. Володимира Пилишенка, довгочасного члена Ради директорів Української Федеральної Кредитної Спілки (УФКС), однією з 22 фіналісток була Тамара Денисенко, генеральний директор УФКС з головним бюром в Рочестері, Ню-Йорк, та філіями в Олбані (Ню-Йорк), Сиракузах (Ню-Йорк), Сакраменто (Каліфорнія), Бостоні (Масачусетс) та Портленді (Ореґон).

На урочистій імпрезі були присутні майже 1,000 представників різних підприємств та установ, урядовців, громадських діячів та гостей.

Це вже не перше відзначення професійних успіхів Т. Денисенко. Товариство українських підприємців і професіоналістів Рочестеру обрало її „Українкою 2000 року“ за її віддану працю в українській громаді. На пропозицію сенатора штату Ню-Йорк Джеймса Алесі, Т. Денисенко включено в список видатних жінок штату. Її відзначено найпрестижнішою премією „Просвіта“ – за вагомий внесок в освітянську працю.

За допомогу в розвитку кооперативного руху в Україні, зокрема за активну участь у створенні кредитівки в Полтаві, Т. Денисенко нагороджено Почесною грамотою міської ради. Т. Денисенко як підприємець була нагороджена Почесною грамотою від Державного Комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва в серпні 2003 року. Українки завжди намагалися відкрити вікно в світ через міжнародні зв'язки і організації. Т. Денисенко – член Ради директорів міжнародної організації „Фундація США-Україна“. Була нагороджена Почесною грамотою Посольства України в США та Почесною грамотою Міністерства закордонних справ України

Т. Денисенко надзвичайно активна в громадському житті Рочестеру. Вона була міжнародним директором Ротарі-клюбу Ірондеквойту, засновницею і головою комітету міст-побратимів „Ірондеквойт-Полтава“, викладала українську мову та історію в українській школі ім. Тараса Шевченка. Також вона є співавтором книги для школярів-початківців „Перші кроки“, була головою Сестрицтва в Українській православній церкві св. Покрови, редактором квартальника УФКС „Кооперативна Думка“.

На прийнятті були присутні, крім членів сім'ї Т. Денисенко – чоловіка Володимира, дочки Ніни Нечипуренко, синів Андрія і Тараса та невістки Венді Денисенко – члени Ради директорів УФКС Василь Корнило з дружиною Анною, Володимир Пилишенко з дружиною Ірмою та Юрій Ганушевський, також інші представники УФКС.

З історії нагороди „Атена“ відомо, що на початку 1980-их років нею була відзначена Марта Мертц, яку було запрошено на посаду в Раду Директорів Реґіональної Торговельної палати м. Ленсінг, штат Мишиґен. Вона була першою і єдиною жінкою в Раді Директорів, здобувши визнання Торговельною палатою.

Так само і Т. Денисенко була першою на чолі Централі Українських Кредитних Спілок Америки. За час перебування на посаді генерального директора вона зуміла перетворити невелику провінційну кооперативу в могутню фінансову установу з філіями по всій Америці.

УФКС

Союзівка
календар подій 2008 рік

3 травня – Бенкет для шпиталя у Еленвілі, Н.Й.

10 травня – Tri-Valley Prom. Alpha Kappa Phi Sorority – Yellow Rose Ball.

11 травня – Святковий обід з нагоди Дня Матері.

24 травня – Memorial Day weekend, відкриття сезону.
Кінофестиваль– Q,
п'ятниця, Матвій Дубас
субота, забава, грає оркестра „Ґрім“
неділя, музика В. Мосюрака і його групи.

31 травня – З'їзд нової українськoї хвилі.

2-5 червня – Семінар духовенства Стемфордської епархії.

7 червня – Весілля (Skulsky).

8-13 червня – Тиждень сеньйорів УНС.

14 червня – Весілля (Bartosiewicz).

15 червня – Святкування „Дня Батька“, концерт.

21 червня – Весілля (Wesley).

22-29 червня – Табір „Пташат“, сесія 1.

23-27 червня – Exploration Day Camp, session 1.

22 червня до 3 липня – Тенісовий табір.

29 червня до 12 липня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської.

29 червня до 6 липня – Табір „Пташат“, сесія 2.

30 червня до 4 липня – Exploration Day Camp, session 2.

9-13 липня – Фестиваль Української Культури.

13-18 липня – Heritage Camp, session 1.

13-19 липня – Discovery/Cultural Camp.

20-25 липня – Heritage Camp, session 2.

20-26 липня – Спортовий табір Ч. Січі, сесія 1.

20 липня-2 серпня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевськоої, сесія 1. Концерт в суботу, 2 серпня.

27 липня-2 серпня – Спортовий табір Ч. Січі, сесія 2.

27 до 31 липня – Зустріч батьків і адоптованих дітей, табір спонзорований Посольством України.

3-16 серпня – Танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської, сесія 2.

9 серпня – Вибір „Міс Союзівки.“

16 серпня – Концерт учасників танцювального табору ім. Роми Прийми Богачевської.

17-23 серпня – Joseph's School of Dance (Ballroom Dance Camp).

25 серпня -1 вересня – Святкування Дня Праці на Союзівці.

Soyuzivka for all seasons

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Збіґнєв Бжезінский...

(Закінчення зі стор. 3)

досягнення, яких, можливо, не очікували 16 років тому“.

З іншого боку, в Україні є чимало проблем, які можна розв'язати. На думку авторів звіту, утвердженню сильної ринкової економіки заважають інтереси олігархів і суперечливі закони. „Країна потерпає від повальної корупції, держава надто часто намагається втручатися у ринкові процеси. Україна не змогла посилити свою енерґетичну безпеку“, – наголошує З. Бжезінський.

Оглядачі очікують також більшого від західних урядів. США, на їхню думку, повинні відновити активні взаємини з Києвом на найвищому рівні, розширити програму навчальних обмінів, а в галузі економіки – обміркувати перспективи угоди про вільну торгівлю з Україною. Така ж угода вже на порядку денному у взаєминах з Евросоюзом.

З цього приводу З. Бжезінський заявив: „Европейський союз має розширити можливості для подорожей українців, швидко закінчити переговори про посилену угоду ЕС-Україна і думати про спосіб, як подати сиґнал про перспективу членства для України, щоб заохотити українців прискорити політичні та економічні реформи“.

Питання про НАТО викликає суперечки. Водночас Партнерський комітет США – ЕС з питань України так і не дійшов згоди щодо того, чи варто українцям приєднуватися до Пляну дій для членства в НАТО цієї весни. Якщо З. Бжезінський – за це, то його колеґа, колишній міністер оборони Німеччини Фолькер Рюе, вважає такий крок передчасним.

На думку німецького оглядача, українці повинні більше дізнатися про НАТО. „Гадаю, що провідні політики країни мають пояснити людям, що таке нове НАТО. Цього не робиться. Я був під час виборчих кампаній в Україні, і мені здалося, що через це питання не можна здобути багато голосів, і тому політики про нього відкрито не говорять“, – зауважив Ф. Рюе.

Західні політологи збираються представити свій звіт українським урядовцям та широкій громадськості. *(Радіо „Свобода“).*

Вісті Фундації імени Івана Багряного

Березень 2008 р., ч. 91

Як творилася „Аполлонова лютня“

Минулого року у Видавничому домі „Києво-Могилянська академія“ вийшла друком, коштом Фундації ім. Івана Багряного, невелика книга, на майже 100 сторінок, Олександра Шугая під назвою „Як творилася Аполлонова лютня“. О. Шугай – відомий поет, прозаїк та дослідник життя і творчости І. Багряного. Він є автором цілого ряду вартісних книг та представником Фундації в Києві.

Напередодні відзначення 1,500-річчя Києва в 1982 році було вирішено видати антологію київських поетів XVII-XVIII ст. Ініціятором і видавничим редактором був О. Шугай. При підготуванні рукопису книги було представлено творчість 43 відомих, мало відомих і забутих поетів давнього Києва. Про кожного поета упорядники книги склали біографічні дані, щоб ознайомити читачів з творами українських поетів сивої давнини. Грунтовну передмову, а також примітки, приготували письменник Валерій Шевчук та кандидати філологічних наук Віталій Маслюк та Василь Яременко.

На запитання О. Шугая, чи в цю книгу увійшли всі, що оспівували древній Київ, В. Шевчук відповів: „Київ був основним поетичним центром давнього часу. Починаючи з 1920-их років XVII ст., можна сказати, це була столиця українських поетів. Тут вони вчилися, здобували навички поетичного вміння, тут складалися теоретичні підручники поезії, виставлялися віршовані драми, тут увінчували найліпших поетів лавровими вінками, саме тут виникало цікаве свято поезії, так звані рекреації, коли студенти Київської академії, в травні закінчуючи навчання, йшли з викладачами на одну з київських гір, де виставлялися драми, деклямували вірші, грали в ігри. Це свято описано в поемі Гната Максимовича „Ода на перший день травня 1761 р.“. Київ давні поети оспівували, як і інші міста. Оспівував „могилянські школи“ Стефан Яворський, є вірші про Київ і у Теофана Прокоповича. Зрештою, інші культурні осередки тримали з Києвом тісний зв'язок, особливо Чернігів. Київські друкарі випустили ряд поетичних книжок, і саме Київ був законодавцем поетичних смаків та форм XVII-XVIII ст. Так що Київ можна назвати столицею давньої української поезії. Нагадаю, що ми з доцентом В. П. Маслюком присвячуємо свою працю 1,500-річчю заснування нашого славного міста“.

О. Шугай розповідає про різні труднощі, що мусіли вони перeборювати, щоб помістити твори багатьох авторів, які тоді не прославляли „старшого брата“, який не був старшим братом. Російські історики фальшували ще з царських років історію Росії та України. Історію Київської Руси її культуру, письменників і поетів та різні історичні повісті українських чи київських князів приписували собі. Росія за роки царизму й пізніше за комунізму не дозволяла писати історію Київської Руси як історію України, бо це, мовляв, їхня, Росії, історія. Тому про історію Київської Руси писали як про історію давньої чи стародавньої Русі, як початки Московщини, яка пізніше стала себе називати Росією.

Цю цікаву книжку можна придбати, висилаючи чек на 5 долярів на адресу Фундації.

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: по 1,000 дол. – **Іван Деркач** та **Леонід Мостович** (з них 700 дол. для журналу „Березіль“ в Харкові); 500 дол. – сестрицтво УПЦ св. Андрія метрополітального Вашінґтону в пам'ять Олі Масник для сиріт дітей-інвалідів в Дніпропетровську; 370 дол. – **Мирослава Тимощук** з Англії в пам'ять її дорогого батька Сергія Маренка в 7-му річницю його смерти; по 100 дол. – **Валентина Чудовська** та **Оля** і **Петро Матули** в пам'ять Василя і Варвари Дібертів та Мусія і Килини Матулів; по 50 дол. – **Микола Верхогляд**, **Анатолій Яцюк** та **Люба** і **Анатолій Коломийці;** по 25 дол. – **Оксана** і **Леонід Царики** та **Неоніла Дзюба;** 20 дол. – **Федора Єфименко.**

На добудову молодіжного центру в Миргороді на Полтавщині прислали пожертви: 500 дол. – **Леонід Мостович;** 300 дол. – сестрицтво УПЦ парафії св. Андрія метрополітального Вашінґтону; по 100 дол. – **Михайло** і **Любомира Палії** та **Оля** і **Юрій Татарки;** 50 дол. – **Уляна Антоненко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати у виданні вартісних книг, посібників з історії, літератури та мови для шкіл України, сиротам та на інші важливі потреби України.

Від січеславського представництва Фундації

Гідно вшанувати соту річницю з дня народження Івана Багряного члени січеславського відділення Фундації його імени вирішили низкою імпрез і творчих зустрічей в авдиторіях Січеславщини. Про один з таких літературно-художніх вечорів, котрий відбувся в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ, розповідає нижче вміщена замітка.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Людям старшого покоління, мабуть, мало знайомі й автор І. Багряний, і книги його „Тигролови“, „Сад Гетсиманський“ та інші. Принаймні, у нас вони довгий час залишалися забороненими, тоді як на Заході ці романи по кілька разів перевидавалися, користуючись при цьому чималою популярністю.

Його творчість донедавна була відома лише вузькому колу літературознавців. Більшовицька система зробила все можливе, щоб назавжди стерти ім'я письменника зі сторінок української літератури. У 1992 році постановою Кабінету міністрів України І. Багряному присуджена Державна нагорода ім. Тараса Шевченка. З того часу починається вивчення творчости письменника, перевидаються його романи, памфлети, поезії, ведеться дослідницька праця.

Та, незважаючи на все це, досі не раз доводиться чути питання: „Багряний? Хто це такий?“. З метою підвищення культурного рівня курсантів Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, на базі навчального закладу був проведений літературно-мистецький вечір, присвячений 100-річчю від дня народження видатного українського письменника, публіциста, громадського і політичного діяча І. Багряного.

Вдалим доповненням до свята стали виступи членів Дніпропетровської організації Спілки письменників України Наталії Федько та Світлани Поліводи, учасниці реґіональних, обласних та всеукраїнських поетичних конкурсів Ганни Нікітіної, секретаря Січеславського відділення Фундації ім І. Багряного Олени Швець. Поетеси читали авторські вірші, присвячені пам'яті видатного письменника. Професор катедри українознавства А. Поповський подякував організаторам літературно-мистецького вечора та закликав курсантів вчитися у великого митця мужності, шляхетности й честі. Адже І. Багряний своїми творами, прикладом свого страдницького життя має надихати кожного свідомого громадянина нашої держави на боротьбу за вільну незалежну демократичну Україну!

Свято творчости було організоване зусиллями членів Січеславського відділення Фундації ім. І. Багряного. Його голова, член Національної Спілки письменників України шеф-редактор часопису „Бористен“ Фідель Сухоніс розповів курсантам про діяльність Фундації.

Олена Федоренко

Приходи та витрати Фундації

Фундацію ім. Івана Багряного засновано Українською Революційно-Демократичною Партією (УРДП) на з'їзді 1975 року, яка припинила своє дальше існування 2000 року. За пройдені роки своєї діяльности через касу Фундації перейшло сотні тисяч долярів на видання книг, журналів та інших потреб в діяспорі.

За роки незалежности України гроші, жертвувані раніше членами Української революційно-демократичної партії, Демократичного об'єднання бувших репресованих українців совєтами, Союз українців жертв російського комуністичного терору та Об'єднання демократичної української молоди та отримувані пізніше від жертводавців української громади США, Канади, Англії та Австралії, видавалися на розбудову української держави та видання книг, які не були доступні в Україні за часів комунізму.

В 2007 році до каси Фундації надійшло пожертв 96,730 дол. Великими жертводавцями в минулому році були Фундація родини Воскобійників, Фундація „Спадщина“ банку „Певність“, подружжя Анна і Олександер Німченки, Леонід Мостович, Степан Федоренко, Григорій Шмигула, Володимир Могучий та Леонід Петренко. Понад 20 тис. дол. прислали меншими сумами 210 осіб.

За пройдений рік з каси видано 163,110 дол. на видання книг Івана Дзюби, Григорія Кочури, Мар'яна Дальнього, І. Багряного, Юрія Краснощока, Олександра Шугая, Левка Хмельковського, Семена Підгайного, Тараса Гунчака, Зіновія Квіта, на книгу „Забуття не підлягає“, книгу про відомих волиняків-діяспори, яку приготував Сергій Козак, на індексацію газети „Українські вісті“ та інші видання. Дано фінансову допомогу журналам „Бористен“, „Березіль“ та „Універсум“. Фундація є членом Ліги українських меценатів й річно платить 5 тис. дол. членських внесків на потреби проведення конкурсів української мови для шкіл України. Від 500 до 3 тис. дол. дано з каси Фундації таким установам: УВАН в США, Києво-Могилянська академія, Острозька академія, Бібліотека Симона Петлюри в Парижі та ін. На відбудову Батурина дано 10 тис. дол.

Завдяки меценатській пожертві Фундації родини Воскобійників, Олександер Кравець в Дніпропетровську видав комплект великих кольорових портретів князів та гетьманів, з відповідним текстом для шкіл Полтавщини, а тепер готуються подібні плякати з української літератури за понад 50 українських поетів та письменників, які будуть розподілені школам по всій Україні. Багато посібників з історії вислано також Шкільній раді УККА та в інші держави.

На видання книги „Забуттю не підлягає“ про Голод 1933 року, яка вже вийшла у видавництві журналу „Бористен“, вислано 20,317 дол. Тисячі долярів вислано для допомоги сиротам України, якими опікується УПЦ Київського патріярхату. Також вислано багато пакунків для сиріт та книжок, річників газет та журналів в Україну, в архів УВАН в США, до бібліотеки Ілинойського університету та різних міст України. Дано фінансову допомогу на розбудову молодіжого центру в Миргороді, синові І. Багряного на впорядкування могили його батьків в Новім Ульмі та інші потреби в Україні та діяспорі.

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал

ДО БЕРЕЗНЕВИХ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ДНІВ

Пам'ять Тараса завжди з нами

МОСКВА, Росія. – Президент України Віктор Ющенко під час перебування в Москві 13 лютого поклав квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові. Фото: УНІАН

Тарас Шевченко

Минули літа молодії,
Холодним вітром од надії
Уже повіяло. Зима!
Сиди один в холодній хаті,
Нема з ким тихо розмовляти,
Ані порадитись. Нема!
Анікогісінько нема!
Сиди ж один, поки надія
Одурить дурня, осміє...
Морозом очі окує,
А думи гордії розвіє,
Як ту сніжину по степу!
Сиди ж один собі в кутку,
Не жди весни – святої долі!
Вона не зійде вже ніколи
Садочок твій позеленить,
Твою надію оновить!
І думу вольную на волю
Не прийде випустить... Сиди
І нічогісінько не жди!..

1860

Визначені лавреати Шевченківської нагороди

КИЇВ. – У Шевченківському комітеті визначено цьогорічних лавреатів Національної премії ім. Тараса Шевченка – найпрестижнішої з українських нагород у сфері культури.

Серед них – славнозвісна „Піккардійська терція", головний редактор газети „Літературна Україна" письменник Петро Перебийніс, головний редактор газети „Слово просвіти" письменниця Любов Голота, українська письменниця, літературознавець і перекладачка з Бразилії Віра Вовк, київський художник Валерій Франчук, скульптор з Закарпаття Василь Сида, вистава „Про мишей та людей" Віталія Малахова, кінорежисер Михайло Ткачук, композитор Генадій Ляшенко, вистава „Берестечко" Олександра Дзекуна.

Національна премія ім. Т. Шевченка заснована у 1961 році – до 100-річчя з дня смерти поета. Вона присуджується в п'яти номінаціях: художня література, музика, образотворче мистецтво, сценічне і екранне мистецтво. Члени комітету вибирають лавреатів таємним голосуванням. Розмір грошової нагороди визначає Президент України Віктор Ющенко. Минулого року сума складала 130 тис. грн. Офіційно імена переможців будуть оприлюднені в день народження Т. Шевченка – 9 березня. *(УНІАН).*

Картини Тараса Шевченка відтворені на марках України

Видавництво „Марка України" випустило до дня народження Тараса Шевченка цікаву серію марок в трьох малих аркушах з теми „Перлини мистецького спадку Тараса Шевченка". На купоні одного з аркушів, який відтворює картину Т. Шевченка „Циганка-ворожка" (1841), вміщено малюнок близького приятеля поета Василя Штернберга „Тарас Шевченко за роботою. 1840", витяг з постанови ради Академії мистецтв від 1841 року про нагородження Т. Шевченка за цю картину срібною медалею, намальовки Т. Шевченка в студії і його вірш: „І вдень, і ввечері, і рано витай зо мною і учи, учи неложними устами сказати правду".

Аркуш з картиною Т. Шевченка „Катерина" (1841) містить також автопортрет поета (1845) на купоні, рядки з однойменної поеми, замальовку і вірш „Єсть на світі доля, а хто її знає? Єсть на світі доля, а хто її має?"

Третій аркуш – це автопортрет Т. Шевченка в молоді роки, на купоні – малюнок В. Штернберга „Портрет Т. Шевченка" (1840), уривок з спогадів Івана Сошенка про життя поета у Петербурзі, замальовку і вірш „В того доля ходить полем, колоски збирає, а моя десь, ледащиця, за морем блукає".

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу на нашій інтернетовій сторінці

www.unamember.com

під заголовком

MEMBERSHIP BENEFITS

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, NY 10118
(212) 947-1665

Invisalign® certified

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ"

влаштовує

ДЕННИЙ ТАБІР „ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ"

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять) українською мовою.

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2008 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участи в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у двох групах:
від 22 до 29 червня 2008 р., та від 29 червня до 6 липня 2008 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки.

SOYUZIVKA
P.O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www. Soyuzivka.com

- **Таборова оплата: $95.00 ($25.00 незворотні); оплата за два тижні 185.00 дол.**
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **Перша група: 11 квітня 2008 р.**
  Друга група: 18 квітня 2008 р.
- Число учасників обмежене.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ - 2008

Ім'я і прізвище дитини ....
по-українськи і по-англійськи
Дата народження ....
Адреса..
Телефон..............................E-mail..............................

Просимо залучити посвідку дати народження дітей, що вписуєте на табір перший раз

❑ від 22 до 29 червня 2008 р. ❑ від 29 червня до 6 липня 2008 р.

Величина таборової сорочинки дитини: ❑ 6-8, ❑ 10-12, ❑ 14-16.

❑ Залучую чек на суму $........... ❑ Резервую кімнату на Союзівці

....
Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)
Завваги..
....
....
.... Підпис батька або матері

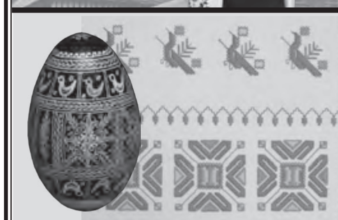

Із запасів колекції
до 30-ліття Українського Музею
живопис і скульптура
до
6-го квітня 2008 р.

Стежина в минуле
Українське народне мистецтво на Світовій Виставці в Чікаґо 1933 р.
до
4-го травня 2008 р.

Писанка і Рушник
Сторожі життя
від
8 березня 2008 р.

Запишіться на курс
ПИСАННЯ ПИСАНОК – 8, 9 або 15 березня
2:00 – 4:00 год. по пол.

Прийдіть на
ПОКАЗ ПИСАННЯ ПИСАНОК – 15 березня
1:00-5:00 год. по пол.

Український Музей
222 East 6th Street New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 • Fax: 212.228.1947
www.ukrainianmuseum.org
info@ukrainianmuseum.org

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 ранку – 5:00 год. по пол.

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
International Trade, LTD
e-mail:roxolanaltd@roxolana.com
web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

** Додаткова оплата за доставу*
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості европейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

Нові найнижчі ціни

В Україну:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ	
$100 - $7	$500 - $12	$ 900 - $20
$200 - $10	$600 - $15	$1000 - $20
$300 - $12	$700 - $17	$1500 - $37.50
$400 - $12	$800 - $17	$2000 - $50

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
•Достава $11 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу – $10 – Західна Україна; $15 – Східна Україна

Тел.: (973)538-3888 • Fax: (973)538-3899

DNIPRO
26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(586)759-6563

АВІАКВИТКИ В УКРАЇНУ

Standard Food Packages

Картки Телефонічні до України $10.00 за 100 хвилин безкоштовного

Переписуємо відеокасети з Европейської на Американську систему і навпаки

ВІЗИ І ЗАПРОШЕННЯ до УКРАЇНИ

Пачки в країни Балтії, Польщу, Росію, Білорусь, Молдову, Чехію і Словакію

Ukrainian Gift Shop
11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

Творчий звіт учнів Українського музичного інституту

Учасники творчого звіту УМІ в Ню-Йорку.

НЮ-ЙОРК. – 3 лютого в Українському Інституті (2 Іст 79 вул.) відбувся піврічний творчий звіт учнів нюйоркського відділу Українського Музичного Інституту, який щойно відсвяткував своє 55-ліття. На ньому виступили 30 учнів клясів фортепіяну, скрипки та вокалу, від початківців до вже досвідчених, а для насолоди в кінці виступили також деякі учителі.

Учні виконували твори Йогана Себастіяна Баха, Людвіка Бетовена, Фредерика Шопена, Василя Барвінського, Ігора Соневицького, Романа Савицького, інших світових та українських композиторів. Гостем був проф. Роман Савицький, мол., син засновника УМІ в Америці, інші довголітні прихильники нюйоркського відділу.

Соня Лехіцька

Відзначили 25-річчя „Верховини"

ЕДМОНТОН, Канада. – 16 лютого парафія св. священомученика Йосафата відзначила 25-річчя катедральної авдиторії і Дому для сеньйорів „Верховина". Дивним збігом обставин, бо точно 30 років тому, 16 лютого 1978 року, був зареєстрований статут „Верховини", який підписали Владика Димитрій Ґрещук, о. парох митрат Юрій Ковальський, Петро Кул, Михайло Шевчук, Федір Папірник, Марія Семків, Зоня Прийма, Петро Саварин і д-р Віктор Байрак. А о. митрат Василь Гупало підписав статут як свідок.

Ці ж самі особи протягом п'яти років творили Будівельний комітет з тим, що на місце о. мітрата Ю. Ковальського на сходини часто приходив Олекса Брода, а перша офіційна дирекція „Верховини" перед відкриттям 1983 року була затверджена у складі: М. Шевчук – голова, Владика Димитрій, Ф. Папірник, П. Кул, П. Саварин, М. Семків і Ед Костишин.

На святкування прилетів з Вініпеґу Митрополит Лаврентій, а з Британської Колюмбії – недавно висвячений Владика Кен Новаківський. Вони відслужили з о. парохом Михайлом Планчаком і о. митратом В. Гупалом, Літургію. Відповідну до цієї річниці проповідь виголосив Митрополит Лаврентій.

Після Літургії у катедральній авдиторії відбулася святкова вечеря з програмою, якою вміло керував Григорій Варава. Вечеря почалася молитвою, яку провів о. митрат В. Гупало. Сердечний привіт прем'єра Едварда Стельмаха від імені Провінції прочитала Віра Кравець, від Едмонтону тепло говорив посадник міста Стівен Мандел, а від Альбертської адміністрації „Домів для сеньйорів" – Лорета Бертол. Велика оркестра двомовної школи св. Мартина заграла кілька популярних українських пісень.

Після вечері П. Саварин розповів, хто і як, так би мовити, ставив фундаменти під „Верховину" і парафіяльну залю, від парафії привітав всіх о. парох М. Планчак, від дирекції „Верховини" Ед Гладуневич, а завідуючий Домом Ед Бойчук виступив від мешканців Дому сеньйорів. В дальшій програмі з кількома піснями виступив „Триптих" у складі Одеси Атвуд і сестер Олі й Ірени Планчак. Джонатан Глусь заграв кілька мелодій на цимбалах. Акомпаніювала Деніс Луцишин, колишня диригентка парафіяльного хору.

Від імені Владики Давида Мотюка привіт зложив Владика Кен, господар подякував комітетові за організацію річниці, господиням – за вечерю, Марті Суса – за прибрання залі, а учасникам – за їхню участь. Закінчилося святкування молитвою о. Теодосія Мачинського і благословенням Митрополита.

Петро Саварин

Відзначення для прокурора Теодора Романкова

Зліва: Володимир Боднар, Теодор Романків, Божена Ольшанівська.

ЮНІОН, Ню-Джерзі. – 21 лютого прокурор Юніон-кавнті, Ню-Джерзі, Теодор Романків був відзначений представниками організації „Американці в обороні людських прав в Україні" (АГРУ). Голова АГРУ Божена Ольшанівська і Володимир Боднар привітали Т. Романкова з нагоди другого призначення на посаду прокурора, яке проголосив губернатор Ню-Джерзі Джон Корзайн 8 січня.

Заприсяження провів 9 січня суддя Волтер Барісонек у повітовому суді, в присутності дружини Т. Романкова Дарії (з Чорномазів), яка тримала до присяги Біблію. Під час першого призначення Т. Романкова на посаду прокурора п'ять років тому під час присяги асистував о. Богдан Лукій. Це відбулося 26 липня 2002 року.

Під час своєї адвокатської кар'єри Т. Романків активно допомагав громаді в українських справах, зокрема в обороні Івана Дем'янюка. В 1986 році він виїздив до Ізраїлю з Б. Ольшанівською у цій справі. Адвокатську допомогу він надавав АГРУ без винагороди.

Б. Ольшанівська і В. Боднар подарували Т. Романкову обрамовані писанки роботи мисткині з Філядельфії Роксоляни Ґіліцінської, і грамоту вдячности.

Часто-густо ми піддаємося нарíканням, що українці не можуть досягнути високих позицій у своїх професіях чи кар'єрах, але Т. Романків своєю працею і відданістю засвідчив протилежне.

Божена Ольшанівська,
голова АГРУ

УКРАЇНА І СВІТ

Українці з країни піку Да Бандейра

8 лютого Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діяспорою Національного університету „Львівська Політехніка" (МІОК) у рамках свого проєкту „Відкриймо для України українську діяспору" спільно з Львівським музеєм історії релігії провів зустріч з громадськістю Львова на тему: „Українці Бразилії – колись, тепер, завтра". Відбулася цікава розмова з Владикою Діонісієм Ляховичем з Бразилії, сестрою Луїзою Цюпою – головою Патріяршої катехитичної комісії УГКЦ, та сестрою Веронікою, котрі впродовж багатьох років працюють для української діяспори Бразилії у сфері духовности, освіти, збереження українських національних традицій і любови до рідної землі. У зустрічі взяли участь Петро Малех – Почесний Консул Федеративної Республіки Бразилії, Ігор Держко – депутат Львівської обласної Ради, Роман Василик – професор Львівської Академії мистецтв, поет Ігор Калинець – лавреат Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка.

На зустрічі в Музеї історії релігії.

Вщерть наповнена трапезна заля злагоджено й піднесено, ніби єдина родина, розпочала вечір зустрічі колядою „Во Вифлеємі нині новина". Особливо тішило, що авдиторія рясніла молодими, прекрасними обличчями, серед яких були студенти, які приїхали з Бразилії вчитися до Києва і Львова. Даніела, яка студіює архітектуру у „Львівській Політехніці", і Петро, студент Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, розповіли про згромадження української молоді у Бразилії, зокрема Асоціяцію Української Молоді, котрій виповнилося уже 25 років, а також про такі популярні молодіжні мистецькі групи, як „Барвінок", „Веселка", „Блават", „Іван Купала", „Калина" та ін.

Цікаво було довідатися про спонзорську діяльність, яку проводить консульство Бразилії у західньому реґіоні України для підтримки різних молодіжних і мистецьких українських груп у Бразилії. Зокрема за сприяння Петра Малеха, Почесного консула Федеративної Республіки Бразилії, в університетах і академіях України навчається молодь уже п'ятого покоління українців з цієї країни Південної Америки.

Саме їм, молодим, у майбутньому випаде почесна місія – утверджувати добре ім'я України на південноамериканському континенті, сприяти розбудові України – країни мрій своїх батьків і дідів. Покищо, за даними Радника-посланника Посольства Федеративної Республіки Бразилії в Україні Зеніка Кравчука, йдеться про такі проєкти: договір про постачання з України до Бразилії готових форм інсуліну та передання технологій з його виробництва; співробітництво у космічній галузі; лікування та реабілітація українських дітей, що постраждали від наслідків чорнобильської катастрофи; започаткування проєкту „Бразильський лекторат" при Національному університеті ім. Тараса Шевченка.

Українське суспільство ще не зрозуміло, що роля діяспори для України змінилася. В умовах, коли Україна не мала своєї держави, діяспора переймалася збереженням культурно-історичної ідентичности. Сьогодні ж українські спільноти за кордоном допомагають Україні вирішити її зовнішньополітичні та економічні завдання. Згадаймо хоча б питання про визнання Законодавчою Асамблеєю штату Парана Голодомору в Україні 1932-1933 років геноцидом проти українського народу, що було здійснено 5 червня 2007 року прийняттям відповідної постанови. „Зараз мова йде про про визнання федеральними органами влади Бразилії Голодомору в Україні геноцидом", – зазначила на зустрічі директор МІОК Ірина Ключковська.

У Бразилії сьогодні мешкає від 500 тис. до 1 млн. українців, це з 189 млн. усього населення країни. „Тут є багато міст, де

(Закінчення на стор. 19)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на доповідь

ІГОРЯ ЧОРНОВОЛА

кандидата історичних наук

(Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАНУ Львів, Фулбрайтівський стипендіят 2007/2008 рр.)

„Дикий Захід" і „Дике Поле": Україна у світлі тези Фредерика Джексона Тернера (1861–1932)

1893 року під час Світової Колюмбової вистави в Чикаґо на з'їзді Американської історичної асоціяції тридцятидволітній асистент Вісконсинського університету Фредерик Джексон Тернер виступив із доповіддю „Значення кордону в історії США". Історик стверджував, що американське суспільство сформували передовсім відкриті простори Дикого Заходу й саме Дикий Захід забезпечив державі демократичні принципи функціонування та розвинув американський індивідуалізм.

В суботу, 15 березня 2008 р.
о 5-ій годині по пол.
в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Екзекутива Українського Громадського Комітету, до якого ввійшли представники усіх українських установ, Церков, організацій міста Філядельфії і околиць, має шану повідомити все українське громадянство, що в понеділок, 11 лютого 2008 р. відбула свої наради в справі відзначення

75-ої Річниці Великого штучностворeного комуністичною Москвою в 1932–1933 рр. в Україні Голодомору–Ґеноциду

Засідання відбулося в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру при 700 Седар Ровд, Філядельфія, Па.

Комітет очолила Екзекутива в складі:

мґр. Уляна Мазуркевич – голова; мґр. Ігор Кушнір, д-р Наталія Пазуняк, інж. Борис Павлюк – заступники; секретарі: д-р Петро Клюк – кореспонденційний, інж. Петро Гурський – протокольний; Ляриса Стеблій-Дідаш – скарбник; інж. Методій Борецький – імпрезовий референт.

На своїх нарадах Комітет узгіднив відбути перше, в цьому році, відзначення Ук р аїнського Голодомору–Ґеноциду

в неділю, 9 березня 2008 р., о 4-ій год. по полудні,

у Першій Українській Євангельсько-Баптистській Церкві, при 6000 Лардж Стріт, Філядельфія, Па.

Господарем Молитовного відзначення є Перша Українська Євангельсько Баптистська Церква.

Комітет щиро запрошує все українське громадянство міста Філядельфії та околиці прийти і спільно, у великій українській жалобній Родині, помолитись за спокій душ убієних братів, сестер і дітей наших, нелюдським штучностворeним Голодомором–Ґеноцидом.

Нехай пам'ять про них буде вічною!
З правдивою пошаною,
за Комітет:

мґр. Уляна Мазуркевич, голова **д-р Петро Клюк,** секретар

Федеральна Кредитова Кооператива

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

повідомляє все членство, що

57-і Річні Загальні Збори

Відбудуться в неділю,
30-го березня 2008 р.
о годині 2:00 по полудні,

у великій залі Академії св. Юра, при 215 схід 6-та вул. в Нью Йорку

Цього року вигасає каденція слідуючих трьох членів Дирекції: Любомира Зєлика, Ореста Ґлюта, Катерини Попович.

Пропозиції до Номінаційної Комісії належно пересилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.
108 Second Avenue
New York, NY 10003 Attn: Nominating Committee

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКІ ПРИЯТЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

UCEF

УКУ — Український Католицький Університет

Ласкаво запрошують Вас на

ДОБРОДІЙНИЙ ОБІД

що відбудеться в неділю, **30-го березня 2008 р.** о **4-ій год.** пополудні

в Українському Освітньо-Культурному Центрі (700 Cedar Road, Jenkintown, PA)

Головний промовець
о. д-р Борис Ґудзяк
Ректор Українського Католицького Університет.

Вступ – $45. Квитки можна придбати в Українському Центрі у Jenkintown PA, Церковній Крамниці (833 N. Franklin St., Philadelphia, PA),Українській Кооперативі "Самопоміч" у Філядельфії, ПА і Трентоні, НДж.,MB Financial Bank та у членів комітету Філядельфійських Приятелів УКУ.

За додатковою інформацією просимо телефонувати до Віри Андрейчик на число 610-539-8946

До 120-річчя від дня народження Наталени Королевої

З прикрістю треба ствердити, що ім'я Наталени Королевої відоме тільки дуже вузькому колові літературознавців і педагогів. А шкода, бо ця талановита письменниця заслуговує на широку увагу серед українського загалу. Її багатогранне і цікаве життя, а також походження та надзвичайно цінна творчість не втрачають своєї актуальности і значимости в наш час.

Н. Королева народилася 3 березня 1888 року в Еспанії, в Сан Педро де Карденья біля Бурґосу. Її батько Адріян-Юрій Дулин-Борковський, був потомком стародавнього роду з України і носив титул графа. Мати, Марія-Кляра де Кастро Ляцерд і Медінаслі-Фернандез де Кордоба і Фіґероа, походила зі старого еспанського роду ґрандів.

Н. Королева стає сиротою і з лікарні її забрала бабуня по матері і опікувалася нею несповна року. Після цього дівчинку передано її бабусі по батькові, Теофілі Дунін-Борковській, яка жила в маєтку в Борках Великих на Волині. Там Н. Королева прожила три з половиною роки, до смерти її любої бабусі, яка так безмежно любила свою онуку.

Але тут, на українській Волині, на землі Лесі Українки, ще зовсім молоденька Н. Королева вдихнула, разом з українським повітрям, дух українських казок, які її з таким глибоким почуттям оповідала бабуся. Під впливом тих казкових переживань Н. Королева згодом написала знамениту повість „Без коріння". Цією повістю письменниця здобула собі серед читачів велику прихильність. У 1936 році у Львові вона була нагороджена за цю повість і за збірку „Інакший світ".

Однак, повернімося до дитячих років нашої ювілярки. Отже, на п'ятому році життя Н. Королева знову змушена була повернутися до Еспанії під опіку брата мами, Євгена, священика і вченого, який віддав дівчинку до монастиря на півдні Франції, під монашу опіку. Н. Королева мала змогу побувати у Мадриді у своєї тітки, що була дамою двору королеви Марії-Христини, а також у сонячній Італії в Римі. Вже в тому молоденькому віці дівчина опанувала кілька мов.

Так склалося, що її батько дуже багато подорожував по світі, одружився вдруге з графинею Людмилою Лось і жив у Києві. Коли Н. Королева мала 17 років, батько взяв її до Києва. Вродлива й талановита дівчина почала вчитися в Київському інституті для дівчат. Історичне минуле України стало для неї головним об'єктом зацікавлення. Вона написала повість „Леґенди старокиївські", а крім того, писала до періодичної преси і журналів, що виходили не лише в Україні, але у Чехії та Польщі.

Невдовзі її батька було переведено з Києва до праці у Петербурґ, разом з ним виїхала Н. Королева. Студіювала археологію і мистецтво, філософію та медицину. Відтак зацікавилася театром і закінчила в цій ділянці студії з великим успіхом, почала виступати на сцені Імператорського Михайлівського театру. На жаль, її кар'єра в театрі не здійснилася з огляду на слабке здоров'я.

Знову відроджуються зацікавлення до археології, і вона у цій ділянці працює в Арабії, Персії і Єгипті, пише декілька цікавих праць французькою мовою. Перша світова війна застала Н. Королева в Києві, куди вона приїхала відвідати хворого батька. Під час війни вступила на службу до Червоного Хреста, була важко поранена, отримала за відвагу військову медалю.

Під час війни зустріла свого нареченого Іскандера і вийшла за нього заміж, маючи 27 років. В 1919 році переїхала до Чехословаччини і жила в Празі, з цією країною зв'язала дальше своє творче життя. Н. Королева досконало знала українську мову і писала нею свої твори. Померла Н. Королева 1 липня 1966 році, на 78-му році життя у Празі, де і похоронена.

Ярослав Стех

Українці...

(Закінчення зі стор. 16)

можна почути українську мову на вулиці. Моя сім'я зберігає українську мову з XIX ст., відколи мешкає тут", – говорить Владика Діонісій, помічник Блаженнішого Любомира – відповідальний за духовну опіку над українськими еміґрантами. Він зробив короткий екскурс в історію формування української діяспори у Бразилії. Адже Бразилія була однією з перших країн американського континенту, до якої масово іміґрували українці ще в 1895-1907 і 1910-1914 роках.

Опіка українських священиків й допомогла українцям далеко від України вижити фізично і зрости духовно. Про це також ділилися своїми думками сестра Луїза Цюпа (народжена у Бразилії, вона вперше дізналася про Україну від своєї бабусі) та сестра Вероніка, сьогодні студентка Львівської академії мистецтв. Вони розповіли про жертовну й послідовну працю Церкви з українською молоддю у Бразилії, про різні форми, методи і програми залучення молодого покоління до духовного життя, про створення українських шкіл. Сьогодні – це діюча мережа недільних і суботніх шкіл, приватних, державних і бізнесових, котрі об'єднали близько 5,300 дітей греко-католицького й латинського обрядів.

Незважаючи на те, що українська громада Бразилії працює на 70 відс. у сільському господарстві, вона має своїх чільних представників в усіх сферах бразилійського життя: культурі, економіці, політиці та ін. Зокрема, це письменниця Віра Селянська-Вовк (номінант на здобуття Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка, зустріч з якою відбулася у Львові з ініціятиви Інституту в 2007 році), економіст Андре Захаров, який очолює у Національному конгресі парламентську Групу „Бразилія-Україна", директори туристичного агентства „Дніпро-Голд" Сержіо Мацюра і Павло Ногата, політик, колишній губернатор штату Парана, а нині Генеральний секретар Міжнародного союзу архітекторів Жайме Лернер та ін.

Про творчість Віри Вовк, української поетки з Бразилії, котра у цьому році вдруге номінується на здобуття Національної премії України ім. Тараса Шевченка говорив Ігор Калинець. Він також розповів про працю двох поетів, членів „Молодої Музи" Осипа Шпитка і Петра Карманського, які деякий час учителювали у провінції Парана, про галицького письменника Сильвестра Калинця, який переклав португальською і видав окремою книжкою 19 поезій Шевченка, про бразилійську поетку українського походження Олену Колодій.

Виступи шановних учасників зустрічі супроводжувалися солоспівом лавреата Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка Наталки Половинки та відеорядом з кінострічок про життя українців Бразилії. Своєрідною „кодою" зустрічі було майстерне виконання Н. Половинкою старовинного канта про Ноя, а всіма присутніми в залі залом – коляди „Нова радість стала".

Гості, слухачі, журналісти ще довго не розходилися після зустрічі. Не могли наговоритися. Це було „чуття єдиної родини" нас, українців в Україні, і тих, хто живе і творить далеко поза її межами.

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діяспорою

Наука Косова....

(Закінчення зі стор. 3)

не здійснюють їхнього розвитку на мікрорівні – індивідуальному.

Пора усвідомити просту істину: якщо українці півдня і сходу, міські жителі не усвідомлять своєї ролі в українському державотворенні, не відстоять свого права зберігати свою мову у повсякденні, в громадських місцях, на роботі, у підприємництві, творити кожному на своєму рівні українську культуру — то ці території перестануть бути Україною. Українці їх здадуть іншій державі. Діягноз буде: синдром Косово. Суть його не в тому, що якась нація загрожує українцям, заважає їм, вторгається до них і т.п. Суть в іншому: немає волі бути українцями, звужений соціяльний простір української культури, зменшена присутність українців із їхньою мовою, культурою.

Зарадити цьому можуть тільки українці. Представники інших націй їм у цьому не можуть допомогти, як не можуть і перешкодити.

20 лютого в Українському інституті національної пам'яті був скликаний круглий стіл „Державна мовна політика: український і світовий досвід“ з метою, як сказано в повідомленні про нього, бодай окреслити (яка скромність: це у кінці вже другого десятка років незалежности!) коло основних проблемних питань, без розв'язання яких неможливо припинити абсолютно нетерпимий для нас трагічний процес „розукраїнізації України“. У підсумку робиться висновок: не буде української мови — не буде й держави й народу, буде певна „біомаса“.

Ні, не буде біомаси. Буде синдром Косова, буде втрата Україною певної частини території. Можливо, великої частини.

Показові й заходи, які пропонувалися за круглим столом: в робочий час кожний державний службовець зобов'язаний спілкуватися державною мовою, зокрема в таких сферах, як армія та освіта; подолати повну відсутність контролюючих органів.

Як бачимо, переважно неґативні дії стосовно певних людей. І ніяких позитивних стосовно них же чи когось іншого.

Так, не було мови, по-перше, про роботу серед самих українців. По-друге, не йдеться про захист права українців позиціонувати себе українцями, користуватися своєю культурою, мовою. По-третє, не говориться про те, що ніхто в Україні не займається українською культурою в цілому (не лише мистецтвом!), її відтворенням. У вищих навчальних закладах, наприклад, іґнорується культурологічний аспект освіти. В залікових книжках написано про „навчальні дисципліни“, про спеціяльність, якою оволодіває студент, але не йдеться про те, в контексті культури якої держави вивчаються ці „дисципліни“ і спеціяльність; для якої держави підготовлений спеціяліст. Не заохочені й викладачі формувати у студентів українську культуру своєї галузі.

Будь-які заходи здійснююють живі люди. І головна увага всіх державних та громадських установ має бути спрямована на позитивну роботу з людьми, з українцями. Їх слід навчити зберігати свою мову у спілкуванні не тільки з тими, хто говорить українською, але й з тими, хто говорить російською. Не боятися цього, а свідомо реалізувати своє право, як реалізують і росіяни, представники інших національностей право говорити російською. Є прекрасні зразки такого білінґвістичного спілкування на телебаченні та радіо. Тут пролягає основна лінія праці: психологічної, андропедагогічної, юридичної, політичної, культурологічної, масово-пропагандистської й аґітаційної. Її мають виконувати всі державні службовці, з повагою ставлячись до національної мови українців, заохочуючи користуватися нею, а не демонструвати байдужість чи негатив.

Те ж саме мають цілеспрямовано робити культпрацівники, громадські організації, в тому числі релігійні; всі українці, громадяни України.

Пора використати досвід комуністів СРСР з доплати за додаткові зусилля вчителям, культпрацівникам і т.д. Нехай у платні принаймні бюджетних установ та організацій чітко буде виділений культурологічний компонент: за відтворення культури України на своєму робочому місці, за здійснення культурологічних національних прав усіх, в тому числі діяспор і нацменшин, за забезпечення реального білінґвізму: „українська мова — мова представника ді1спори, нацменшини“.

Приватні структури це вже роблять з власної ініціятиви, хоч і далеко не всі. Їх теж треба заохочувати. Це має бути позитивна, життєствердна робота, а не репресивна. І робота з українськими масами передовсім.

„День“, 27 лютого 2008

Двобій ...

(Закінчення зі стор. 1)

що В. Кличко мав багато клопоту з ліворучними суперниками, а С. Ібраґімов є „ліваком". Але вони забули, що В. Кличко – досвідчений боксер, який зробив висновки з попередніх помилок.

Вже з перших хвилин поєдинку було видно, що С. Ібраґімов боїться В. Кличка і вибрав тактику „миші, що тікає від кота", для якої одна помилка може стати останньою, а обіцяний таємничий плян був нічим іншим, як „давай ногам знати, то будеш в боксі існувати", що російський боєць і успішно виконував. В. Кличко в свою чергу кілька трихвилинок вивчав суперника, що втікав від нього, виставивши далеко вперед праві руку і ногу, а потім, в другій половині бою, В. Кличко блискавично скоротив відстань до суперника, досягаючи його лівою і правою руками – комбінаційно та поодинокими ударами. Двічі після таких комбінацій боксера з Росії врятували лише шнури боксерського ринґу.

Це було мистецтво бою, мистецтво перемоги над суперником. Понад 14 тис. вболівальників, які очікували завершення бою „нокавтом", цього не побачили. Тому деколи було чутно їхнє невдоволення. Знавці боксу добре бачили, що перемога важко далася боксерові з України, але він довів, що є „мистцем боксу" і переміг як тактично, так фізично, як кажуть, і розумом, і силою.

А перемога ця має велике значення, бо В. Кличко додав до своїх двох чемпіонських пасів третій, світовий чемпіонський – ніхто в світі не має більше. Також це була 50-та перемога В. Кличка, здобута над суперником, який досі був непереможним. Слова „Україна" і „Кличко" знову пролунали на увесь світ. Синьо-жовті прапори майоріли в залі поєдинку.

Чудово попрацював напередодні цієї події клюб вболівальників братів Кличків на чолі з енерґійним і невтомним Ярком Керницьким, організувавши присутність тисячі українців з усіх штатів Америки і навіть з інших держав світу. З кожним разом, коли є бокс з участю Кличків, Я. Керницький зі своєю родиною віддає дуже багато часу і зусиль, за що має єдину винагороду – українське щире „дякую" від громади. І після кожного поєдинку братів він виносить прапор України на ринг.

Не був винятком і цей бій – Я. Керницький особисто передав прапор в руки В. Кличка, щоб, як завжди було, переможець підняв його високо і огорнувся прапором. Та щось завадило, прапор так і не розгорнули і не дали в руки чи на плечі переможцеві. Хоча прапор Росії не забули винести на ринґ росіяни, і його видно було звідусіль. Маю надію, що цей прикрий для нас випадок не затьмарить радости перемоги і не повториться в майбутньому. Бо брати Клички завжди високо несли прапор своєї держави на висоту чемпіонів світу.

Тиск є...

(Закінчення зі стор. 1)

го монополіста. Наступальна тактика „Ґазпрому" в усіх напрямах постійно ставить Україну в явно програшну позицію виправдувань. При цьому страждали не тільки економічні інтереси країни, але й її авторитет на міжнародній арені... Хоч би яким результатом завершилися переговори і хоч би якою виявилася ціна імпортного газу, Україна вже не зможе продовжувати патерналістську політику на внутрішньому газовому ринку. Через таку трансформацію вже пройшли країни, які залежать від постачань „Ґазпрому" й зуміли знайти спосіб відокремити зовнішні стосунки з енерґопостачальником від внутрішньополітичних проблем", – коментує в „Дзеркалі тижня" газову ситуацію прес-секретар „Нафтогазу України" Валентин Землянський.

А в інтерв'ю для Радіо „Свобода" він повідомив цікаву річ: „Починаючи з грудня та за два місяці цього року, ми не отримали грошей за транзит російського газу до Європи. Російська сторона знає про це, але арґументація та ж сама – відсутність документів про підтвердження транзиту. Саме такі й наші претензії до російської сторони – ми не маємо документів щодо спожитого газу у січні-лютому".

Комусь це вигідно – щоб було якнайменше документів. Думка газового експерта Олексія Шалайського: „Щоб система працювала без збоїв, її максимально заплутали. Договорів, за якими купується газ, ніхто не бачив... А президенти скріплюють багатомільярдні угоди не мокрими печатками, а міцним рукостисканням. Як у купецькі часи...".

Помер д-р Євген-Богдан Рослицький

(8 травня 1927 року – 4 січня 2008 року)

Св. п. Євген-Богдан Рослицький

Євген Богдан Рослицький, доктор мікробіологічних наук, громадський, політичний і культурно-освітній діяч; батько двох дітей, брат, шваґер і колеґа завершив 4 січня 2008 року свою скитальчу мандрівку, яка почалася, коли йому було 17. Прибув до Вініпеґу, щоб брати участь у XXII трирічному з'їзді Конґресу українців Канади, який відбувався між 18 і 22 жовтнем 2007 року, але замість з'явитися в залі нарад, опинився у вініпезькій лікарні.

Після з'їзду вийшов з лікарні з діяґнозою серцевого удару, потелефонував мені. Як завжди, просив написати щось до наступного, здається, 59-го, числа „Рідношкільника" й повернувся додому – до Лондону в Онтаріо. Але не надовго. Захворів поновно й помер 4 січня 2008 року. Похоронні відправи відбулися в Вініпезі, де родина поховала його на цвинтарі Всіх Святих 12 січня.

Відійшов відданий громаді працівник – робітник великих вимог до себе, до своїх співробітників і до своєї громади. До громадського воза запрягав усі свої сили, втягав до нього колеґ і кожного, хто потрапляв йому на очі. І тягнув свій віз – аж упряж порвалася.

Початкову освіту закінчив у рідному містечку Товсте в Галичині, а середню почав у Чорткові й закінчив у повоєнній Німеччині. Вищі студії продовжував у Мюнхенському університеті (1945-1948) і, переїхавши до Канади, студіював у Манітобському університеті, де одержав ступені бакалавра (1953) і маґістра (1955); а ступінь доктора з мікробіології – в університеті штату Висконсин, США (1960).

Працював у дослідному інституті Міністерства сільського господарства в Лондоні, Онтаріо, та у Відділі бактеріології й імунології в університеті Західного Онтаріо, в Лондоні.

Протягом багатьох років брав участь у міжнародних конґресах мікробіологів у Японії, Єгипті та СРСР, був членом мікробіологічних товариств та інших професійних асоціацій Америки, Канади й Великої Британії, дійсним членом УВАН і НТШ у Канаді.

Є. Рослицький – автор і співавтор ряду наукових розвідок, статей на суспільно-громадські теми, автор перекладу з польської мови роману Єжи Енджеєвича про Тараса Шевченка „Українські ночі або родовід генія". Був активним в українських студентських організаціях в Мюнхені й Вініпезі, членом Товариства Української студіюючої молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ), а в 1953-1955 роках був редактором „Листка тусмівця" та дорадником Українського студентського клюбу в Західньо-Онтарійському університеті в Лондоні.

Брав активну участь у Президії Конґресу українців Канади (КУК); очолював відділ КУК у Лондоні (Онтаріо), Комісію оборони людських прав при Світовому конґресі українців (СКУ), був головою Комісії шкільництва при Онтарійській провінційній раді КУК та довголітнім редактором квартальника для молоді „Рідношкільник". Ініціював і проводив в Онтаріо щорічний фестиваль „Живе слово" та підтримував стипендіями потребуючих студентів в Україні.

За свою суспільну працю був нагороджений канадським федеральним урядом медаллю „125-річчя Канади"; провінційний уряд Онтаріо вшанував його за довголітню працю в ділянці розвитку демократичних засад та збереження української культурної спадщини. Був нагороджений найвищим признанням Конґресу українців Канади – „Шевченківською медалею", УПЦерква Київського патріярхату відзначила його своїм найвищим признанням за працю в Україні, а український уряд – орденом князя Ярослава Мудрого за політичну й культурну діяльність.

Покійний належав до покоління, яке виростало й формувалося між війнами і в війнах, в окупованій батьківщині й поза нею, яке зростало на засадах ідеалізму та на суворій громадській дисципліні.

Відхід д-ра Є. Рослицького – це значна втрата для української організованої спільноти в Канаді, бо ряди таких громадських працівників, як він, швидко рідшають, а на їхнє місце приходять люди інакшої життєвої філософії, інакшого формування, інакших суспільних навичок. Але ми переконані, що ті, хто в якийсь спосіб був близьким до Покійного, хто завдячує йому свій успіх у житті й кар'єрі або на прикладі Покійного навчився ставлення до громадської праці, матимуть у житті тривку точку опертя й ясне, позитивне розуміння своєї ролі.

Вічна Йому пам'ять!

Ярослав Розумний

Сумна і болісна втрата

Сумну і гірку новину я одержала від Лесі Храпливої з Лондону, Канада. Вона повідомила мене, що вже не стало Євгена Рослицького. Мені просто не віриться, що це правда. Не віриться, що вже ніколи не одержу від нього листовного чи усного привіту (він до мене декілька разів телефонував). Дуже мені сумно і боляче. Всі ми в його особі дуже багато втратили. Є. Рослицький був великим патріотом України. Хочу хоч декілька рядочків про св. п. Є. Рослицького написати у журнал „Рідношкільник". Тим більше, що він декілька разів друкував мої казки у „Рідношкільнику". І про мене гарні слова у передмові писав. Дуже боляче, що цієї людини вже нема з нами.

Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаська обл.

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 20 лютого 2008 р.з волі Всевишнього відійшла у вічність наша найдорожча, люба і ніколи незабутня МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

СВ. П.

ЕВГЕНІЯ ҐАЛИШ

з дому СЕМЕНИНА

нар. 19 грудня 1908 р. в селі Кудобінці, повіт Зборів, Україна. Вдова по бл. п. отцеві Осипові Ґалишові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ були відслужені парохом о. деканом Тарасом Лончиною 25 лютого в Святої Тройці Помісної Української Католицької Церкви у Силвер Спрінґ, Мд.

Покійна похована на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й. біля свого мужа о. Осипа Ґалиша, колишнього пароха церкви св. Михаїла у Вунсакет, Ровд Айленд.

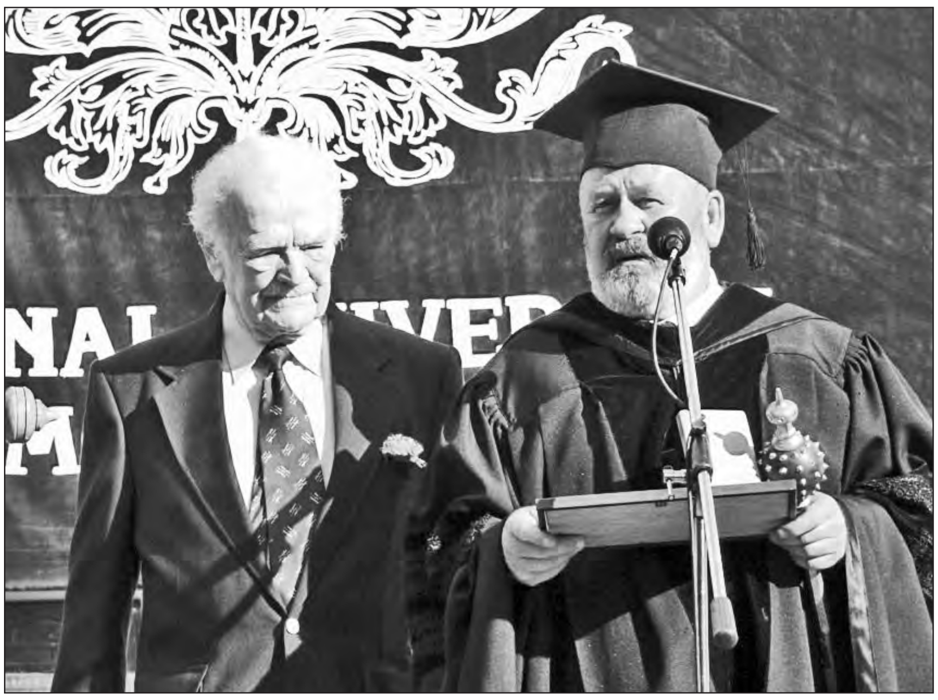
В глибокому смутку залишилися:

сини – ІВАН з дружиною ОКСАНОЮ
– РОМАН з дружиною ТІНОЮ
– ТАРАС з дружиною СТЕФАНІЄЮ
внуки – ІВАН ОСИП з дружиною МАРТОЮ
– РОМАН ВОЛОДИМИР з дружиною ХРИСТИНОЮ
– АДРІЯН БОГДАН з дружиною МЕЛИНДОЮ
– д-р РОМАН ЛЮБОМИР з дружиною МЕРІ-ЕМЕЛІ
внучки – ТЕМІ КЛОЙЗНЕР з мужем РЕЙМОНДОМ
– ДЖЕЙН Мк КЛЕЛАН з мужем КЕНТОМ
правнуки – ЕЛИЗАВЕТА і АННА ҐАЛИШ
– АНАСТАЗІЯ, СОФІЯ і МАДЕЛИНА ҐАЛИШ
– ЮСТИН СМИТ
– ЕМА ІЗАБЕЛА і САМУІЛ ҐАЛИШ
– ЙОСИФ і ХРИСТИНА КЛОЙЗНЕР
– КВИНТОН і ТЕС Мк КЛЕЛАН
свати – ІВАН і МАРІЯ ЦИБРІЙ

ближча і дальша родина: ЛЕСЯ ВОЛЧУК, МАРТА ШОТАКОВА, родина РОСМАНІВ.

Вічна Їй Пам'ять!

Своїм життям він будив наші українські душі

У 2004 році президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький вручив Омеляну Антоновичеві найвищу відзнаку Києво-Могилянської академії – медалю Петра Могили.

Викладачі, студенти та співробітники Національного університету „Києво-Могилянська академія" з величезним сумом сприйняли вістку, що 28 лютого на 94-му році життя помер великий український патріот, громадський діяч і меценат, щирий прихильник академії Омелян Антонович.

Всі свої сили і кошти подружжя Антоновичів віддавало на допомогу своїй батьківщині – Україні. Ще 1980 року вони заснували благодійну Фундацію Тетяни та Омеляна Антоновичів, метою якої стала підтримка розвитку українського літературознавства, літературної критики, історії, мистецтвознавства, мовознавства та політології.

З 1991 року Фундація Антоновичів розпочала активну благодійну діяльність в Україні. Серед лавреатів щорічної премії Антоновичів – визначні українські літератори і науковці України та діяспори, чужоземні вчені-україністи, політичні діячі, що сприяли поширенню об'єктивних знань про Україну в світі.

Коштом Фундації Антоновичів збудовані пам'ятник борцям за Українську державу, музей „Бойківщина", відбудована церква у Долині. Також відреставровано декілька корпусів Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника: головний корпус (колишній палац Оссолінських) та відділ мистецтв (палац Баваровських). У приміщенні цієї бібліотеки, де йому облаштували невеличке мешкання, О. Антонович і жив останні роки, повернувшись назавжди в Україну.

О. Антоновича можна назвати і хрещеним батьком Києво-Могилянської академії, адже саме коштом фундації Антоновичів у 1989 році відбулось стажування молодого ученого Інституту літератури В'ячеслава Брюховецького у Ратґерському університеті, де й народилась ідея відродження Києво-Могилянської академії. Пізніше, отримавши нагороду Фундації Антоновичів за відродження Києво-Могилянської академії, В. Брюховецький передав її на формування бібліотечного фонду Могилянки. Завдяки О. Антоновичеві відбудовано приміщення Бакалаврської бібліотеки – це найбільший благодійний проєкт відродженої Могилянки. На знак поваги і вдячності ця бібліотека носить ім'я Тетяни та Омеляна Антоновичів. І це ім'я вже стало в Могилянці леґендою: студенти зустрічаються „біля Антоновичів", ходять по книжки „до Антоновича".

За вагомий внесок у відродження України і її традицій О. Антонович у 2000 році був нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України.

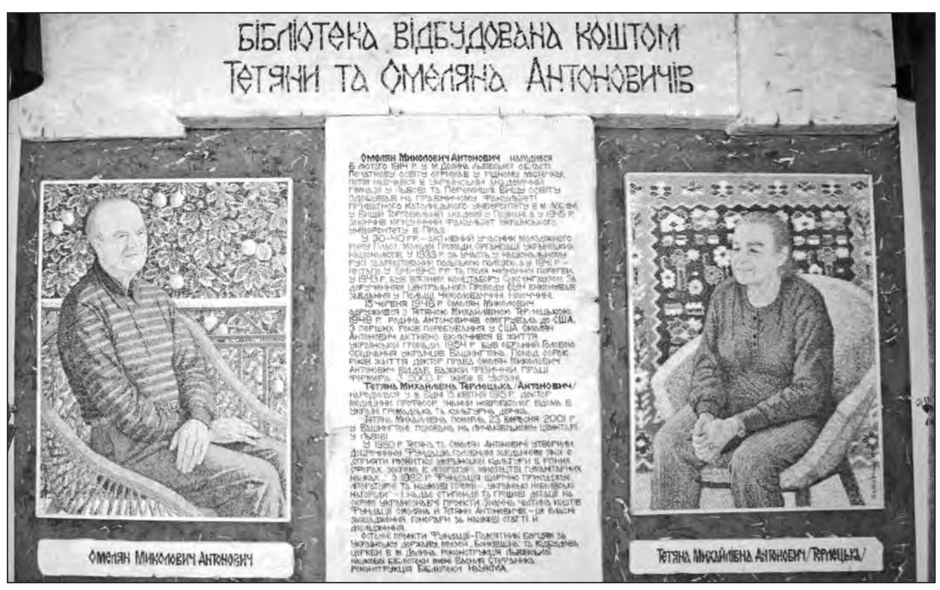
У 2004 році – за результатами конкурсу „Галицький лицар" О. Антоновичеві присвоєно звання Почесного громадянина Львова (за фінансування реконструкції головного корпусу Наукової бібліотеки ім. В. Стефаника). У цьому ж році він нагороджений найвищою відзнакою Києво-Могилянської академії – медалею Петра Могили за допомогу у реконструкції нового корпусу Бакалаврської бібліотеки. У 2005 році він став лавреатом премії ім. Євгена Чикаленка.

У 2008 році Президента України нагородив О. Антоновича орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня – за вагомий особистий внесок у популяризацію історичних та сучасних надбань України у світі.

Ми горді тим, що ми жили і працювали поруч з такою людиною. Світлу пам'ять про нього ми збережемо назавжди.

Від професорів, співробітників, студентів Києво-Могилянської академії:

Сергій Квіт,
президент НаУКМА
В'ячеслав Брюховецький,
почесний президент НаУКМА

Пам'ятна дошка в Бакалаврській бібліотеці імені Омеляна та Тетяни Антоновичів.

Викладачі, студенти та співробітники
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
та Києво-Могилянська Фундація Америки
з глибоким смутком повідомляють,
що 28 лютого 2008 року на 94 році життя помер
справжній український патріот, меценат, добрий друг Академії,
фундатор проекту відбудови Бакалаврської бібліотеки НаУКМА,
яка носить ім'я Тетяни та Омеляна Антоновичів

Омелян Миколович
Антонович

Наша світла і вічна пам'ять Світлій і Мудрій Людині

Висловлюємо щире співчуття родині та всім друзям Покійного.

В'ячеслав Брюховецький, почесний президент НаУКМА
Сергій Квіт, президент НаУКМА
Марта Фаріон, президент Києво Могилянської Фундації

Ділимося сумною вісткою, що 28 лютого 2008 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий
БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

д-р ОМЕЛЯН АНТОНОВИЧ

нар. 6 лютого 1914 р. у місті Долина в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 8 березня у Львові.
Тіло буде поховане на Личаківському цвинтарі.

сестра – д-р ІРИНА ЛЕВИЦЬКА
племінники – д-р РОМАН та дружина ГВАНІТА
– д-р АНДРІЙ та дружина ДАРІЯ
– д-р ІГОР та дружина МАРТА
– МОТР'Я та РОМАН СЛОНЕВСЬКІ з родинами.

Вічна Йому Пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

• РІЗНЕ •

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

Д-р ЛЕСЯ ЗБОРОВСЬКА ГОЛУБ
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху і депресії.
51 Upper Montclair Plaza, Suite 29
Upper Montclair, NJ 07043 Tel. (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія SIO03562

• НА ПРОДАЖ •

Львів, вул. Пасічна – продається 3-кімнатне помешкання з балконом на 4-му поверсі у 5-поверховому будинку: кухня, туалет і ванна. Броньовані двері. Загальна площа 54 кв. м.
Тел.: (908) 233-2031 після 5-ої год. веч.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода" ☐ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

Відділ реклами у „Свободі":
(973) 292-9800, дод. 3040

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)	За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)	

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

KARPATY TRAVEL

KARPATY Export-Import

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ: ВІЗИ, АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ ТА США, СТРАХІВАННЯ

Для вашої зручності все можна залагодити за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ХАРЧОВІ ПАКУНКИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 ◇ (416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Переписуємо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через "КАРПАТИ"